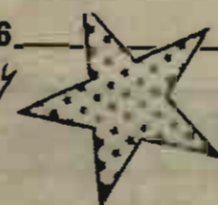

11/26
1-84

Stjärnsidan

Då är det allt
bra rart...

DET BLEV en grön jul med aktna promenader i skogen. Det blev också ett strömavbrott som för vår del i Vrena varade i sju timmar. Då är det allt bra rart med en liten vedspis i köket.

Vattnet tog slut med en gång i kranarna. Då är det allt bra rart med en kalkälla på tomt.

***

VI RÅKADE vara bortbjudna på eftermiddagen. Den naturliga förningen var en hink vatten. Den gjorde värdinnan gladare än den flottaste blomsterbukett skulle ha gjort - när gav ni bort en hink friskt kallvatten sist?

***

LUFT ÄR också värdefullt. Det har vi fått både mycket och fort under de senaste stormdygnen. När det mullar och pratar i köksspjället och visslar och tjuter runt knutarna då är det allt bra rart med det hägn som fyra väggar, tak och golv ger.

I år kom Algot över en julgran billigt - bara femton kronor. Det berodde på att julgranshandlarn höll på att få den över. När vi klädde den tappade den nästan alla barnen. Antagligen hade julgranshandlarn fått den över redan förra julen. Vår julgran är som Kraka - naken men ändå inte naken. I stället för nåt har den pynt.

***

MIN BÄSTA julklapp denna jul är en bättre begagnad tappkran över badkaret. Med en kran för kallvattnet och en för varmvattnet. Algot monterade bort den finessiga finessen med termostat. Den var nyckfull. Ville jag ta ett varmt bad kom det bara kallvatten! Tuppskinn, hönshud, brrr och svära...

***

STOD JAG intvålad i badkaret för att ta en hastig, sval dusch forsade det bara skällhett vatten ur den förbaskade termostatstyrda blandaren hur jag än skrövade och vred. Tankar som virvlade runt i

huvudet - hur fasingen skall jag bli av med tvålödret? Skall jag pytsa över mig vatten från tvättställskranen - men den är så låg att det i så fall får bli med tandborstglaset, eller skall jag darra ned i källaren och hinka över mig vatten ifrån tvätthon eller skall jag stå kvar här intvålad tills vattnet i rören har svalnat - eller skall jag måne skälla mig, det går väl över så småningom...?

***

VÅR DUKTIGE och trevlige Rör Mok, som installerade finessen för några år sedan, tar saken på ett för honom naturligt sätt.

- Det där är bara skit - det har vi gått ifrån. Numera finns det mycket bättre grejor och utvecklingen kan man inte göra någonting åt, säger han.

***

NÅR TERMOSTATBLANDAREN sirrar då är det allt bra rart med en gammal hederlig tappkran där vi själva kan bestämma kulören: Blå eller röd - tuppskinn eller skällad gris.

Valfrihet vill vi helst ha i alla situationer!

Pupsi

16-84
26

Stjärnsidan

Oskar

HÄR OM morgonen, då det var alldeles för många köldgrader, satt Oskar på en kvist och såg moloken ut. Jag hörde att Algot gick ut och jollrade med honom och då kom hela slakten farande, för Algot hade första frukosten med sig.

Oskar är vår tamaste talgoxe, men de andra är heller inte buskabyga. Fast besvärliga att få in - det är de. Virrar omkring och slår emot och vill ut igen, helst genom stängda fönster. Alla utom Oskar.

***

IBLAND vet jag inte om att han slunkit in i ett obevakat ögonblick. Inte förrän han tittar fram bakom en blomkruka och vill ha litet uppmärksamhet. Då grälar jag på honom och säger att det vet du väl att du inte får vara inne, kom här nu... och så går jag och öppnar dörren. Och han följer efter mig på låg höjd, snyggt och fint och utan panik, flyger ut och sätter sig på trappträcket. Pirrar på mig och tycker förmodligen att jag är både ogästvänlig, osällskaplig och otacksam.

***

I VÅR FAMILJ har vi nästan alltid haft en talgoxe kallad Oskar. Det har blivit tradition. Mor hade en som hoppade jämfota på fönsterblecket och pickade på rutan tills hon öppnade fönstret och kastade ut de brödsmulor och små, små ostbitar han väntade på. Då kallade han på de sina, satte sig sedan i syrenbusken intill och såg förnöjsam ut. När alla hade ätit en stund flög han ned och pickade i sig litet själv.

***

DETTA PÅGICK är efter år. Vi tror bestämt att det var samma talgoxe. Hur gammal

kan en talgoxe bli egentligen under gynnsamma omständigheter?

***

DÅ MOR periodvis hamnade på sjukhus trodde vi att Oskar skulle försvinna för gott, eftersom huset stod tomt och fönstren förblev stängda. Men han kom alltid tillbaka. Grannfrun bortom potatislandet och hagtornssnåret hade tagit väl hand om Oskar och hela hans anhang under tiden. Vi var och hälsade på henne då vi såg till huset och mors krukväxter.

Vi kunde höra henne redan på håll. - Oskar lille, kom får du bullebullebulle...

***

NU ÄR BÅDA de små gumorna borta sedan flera år. Det har skett en generationsväxling i det gamla villaområdet bland både människor och småfåglar. Oskar måste ju vid detta laget ha dukat under av ålder och är och lämnat efter sig en hel del barnbarn och barnbarnsbarn åt de nya människorna att bry sig om!

För många, många år sedan hade vi en svart snigel som hette Oskar. Men det är en helt annan historia...

PUPSI

12-84
T

Oskar den andre och andra

SOM LING och tämligen nygift flyttade jag in i en liten stuga som låg på en stor tomt i en ekogårdsbacke. En kusin till mig ägde stugan men nu ville hon flytta till storstan i stället. Fast det skedde inte utan vända. Den miljö som hon älskade skulle vi nu vårda och ta väl hand om.

***

I DET höga gräset under björkarna fanns en daldocka att vara rädd om. I hålet i den gamla eken vid trappan bodde hackspetten med sin familj. Det surrade där inne som av en liten motor. Och varje kväll kom en svart snigel krypande. Ingen väste varifrån eller varthän. Men han passerade alltid stugtrappan på ungefär en halv meters avstånd och lämnade efter sig en siemmig rand.

- Akta honom, sa kusinen. Vi brukar kalla honom Oskar.

***

DASSET låg bakom stugan. Att gå dit efter mörkrets inbrott var ett äventyr. Man KUNDE ju trampa på Oskar. Men Oskar levde farligt även utan våra kvällspromenader. Han försvann spårlöst utan att lämna minsta lilla siemmande rand efter sig in i det sista. Kanske Igelkotten tog honom.

***

IGELKOTTEN bäddade åt sig med torra eklöv som han travade på högkanten. Det satt jag på dasset och såg en kulen dag fram på höstkanten. Det var en så kulen dag att jag inte borde ha haft dörren öppen. Men det var vad jag hade och därför fick jag se hur bråttom igelkotten hade.

Men det hjälpte inte hur gediget han bonade om sin vintertvist i skydd av en granbuske och intill en liten stenmur. Han frös ihjäl under vintern. Det var en av de rekordkalla krigsvintrarna.

***

NÅGON klarhet i Oskars spårlösa försvinnande fick vi inte förstås. Men det blev tomt efter honom. Han var alltid så punktlig. Han var en sådan som verkligen skulle klara av att köpa magnesi till sina kompisar utan att falla för frestelsen att slösa till under ett groblad.

***

OSKAR KAN också ha blivit mat åt hackspettens hungriga ungar. De växte till sig och surret i eken blev kraftigare dag för dag. Men en dag då

jag kom ut med min våta skurtrasa för att hänga upp den på en "knox" på eken (det var resten av en gren som blivit avsågad för säkert hundra år sedan och som kusinen rekommenderat som skurtras-torkare) låg en naken, illa tilltygad och död hackspettunge vid ekens fot.

***

JAG MISSTÄNKTE ekorren som jag sett svansa runt eken åtskilliga gånger. Ekorren bodde i en stor gran på andra sidan om uppfartsgången. Dagen därpå hittade jag en död ekorrunge intill granen. Den var hackad i huvudet. Troligen en vendettia tänkte jag sorgset.

Ekorren var besvärlig med att ta sig in i matkällaren under stugan. Den primitiva klotsen som höll igen dörren lärde han sig att krafsa upp. En dag då jag kom hem satt han utanför källaren med ett paket av det dyrbara kungsmörret i famnen. Han var nedsmord med smör förstås ända ut i mustaschspetsarna. Han smackade elakt åt mig precis som han brukade göra åt skatorna när de blev närgångna. Smörret fick han behålla, men vi satte ett säkrare lås på källardörren.

***

VISST ÄR det väl helst tjontigt att sätta namn på fåglar och sniglar. Men det blir så då man tycker sig närmare bekant med dem. Till försvaret kan jag tala om att de två fasanhönorna som gått här sedan i höstas och som vi blivit tämligen bekanta med, inte fått några namn. Vi kallar dem bara för Hönssen. De gillar rågen som vi pytsar ut.

Nu kommer Algot hem och hojtar: - Har du sett hönssen i dag? Visst har jag det - de börjar bli så feta att jag snart måste mäta största grytan tvärs över - nej usch, jag tror skojar...

PUPSI

SN.
27-1-84

Stjärnsidan

Penningplacering

EN DAG strax efter jul kom Algot med sin sladdriga plånbok i näven.

- Den här börjar allt bli bra sliten, sa han, men det kan den väl inte ha blivit av pengarna...

- Nej det beror nog på ditt revbenspjäll, sa jag, det är för magert. Plånboken har slitits från utsidan. Men snart får vi våra värdesäkrade pensioner och då blir det stuns på både revbenen och plånboken!

***

NU HAR de kommit, de värdesäkrade. Det var både ynkligt och löjligt som gumman sa då hon snöt sig och fick näsan i näven!

Min matematiska begåvning har alltid varit ringa. Pluttifikationstabellen var ett gissel under hela småskoletiden. Men sedan satt den där - trodde jag. Men nu fattar jag att jag varken kan minska, plussa eller gånga längre, ännu mindre dividera mig fram.

Nu har jag slutat att bry mig, bara konstaterat att det inte är någon skillnad alls på värdesäkrade och icke-värdesäkrade pensioner. Och är det någon skillnad så är det åt andra hållet.

***

DÅ OCH DÅ och emellanåt ofta, framträder våra politiker i TV-rutan. Det kan inte hjälpas att vi blir lite små-elaka ibland. En aning bitshumoristiska - men något roligt måste vi få ha någon gång framför teven.

Allting skall de "titta" på, både "första biten och andra biten" och så vidare tills de tillsätter en utredning och vilken liten mun han har - som springan i en spargris men han behöver väl inte spara allt på oss undersåtar, överståtarna kan väl också dra sitt strå till stacken... och hör på honom och hans Dom härna... (Det därna sättet att uttrycka sig på hade vi inte väntat från en som inte vuxit upp i rännstenen)... och Jag menarr, jag menarr...

Menar, det gör oxarna i Småland, sa vi som barn. Inte vet jag vad vi menade med det.

***

VI ÄR ena riktiga elakingar där vi sitter och gottar oss och pekar: - Titta på honom vad han ruskar sig och hmmmar och slår med näven - man får behov av att hjälpa till med att både dra och knuffa på... och tänk när han kom till

en politisk sammankomst med en fimp som han slänade utran sig och skruvtrampade på - vilken miljö-kämp!

***

ALLA får sig en släng av sieven då vi är på det humöret - och det är vi ju. Men i sanningens namn skall erkännas att det finns de som kan uttrycka sig klart och redigt och även föra sig snyggt utan att trampa vare sig andra eller sig själv på tårna. Detta sagt utan att vi behöver luta åt just det hållet.

***

FÖR RESTEN finns det inget håll att luta åt och ingen-ting att luta sig mot och ingen-ting i TV-rutan. Det kan inte politiker- och fackförenings-språk så skulle vi säga att vi känner oss överkörda - ständigt. Pianisten Herta Fischer, som kom från Österrike som politisk flykting 1938 och som sedan dess berikat svenskt kulturliv, har sagt: - Du måste opponera dig - ingen annan gör det åt dig! Det ligger något i det.

***

MEN VAD göra? Skall vi försöka dränka bekymren i besvikelsens svarta hav - eller skall vi följa i pastor Janssons fotspår och slå runt på Sacré Coeur! Nej visst, det räcker inte värdesäkringen till. Men vi kan köpa två dm bräckkorv och en back lättöl till extrapris - kan man ha det till bräckkorv?

Och så är den värdesäkringen placerad. Och inte behöver vi ha bekymmer med att skatteplanera heller. Vi har det allt bra bra. Men vi tycker att politikerna skall öva sig mera innan de höjer sina löner nästa gång. Och så går livet vidare fram till nästa val - åtminstone för de flesta av oss.

PUPSI

6-2-84

Vem kände dem?

Gustaf Adolf von Reis - har han några efterlevande i Nyköping?

Gamla hem upplöses och möbler och andra ting skingras. Visst är det vemodigt att se

vad som finns i dödsbouppekarnas lokaler.

Värst är det med gamla fotografier som ingen längre bryr sig om. Det finns kanske ingen kvar i livet som har någon anknytning till personerna på de gamla bilderna.

I ett av mina skåp hittade jag vid den senaste städningen tre fotografier. Någon har varit ordentlig och skrivit på baksidan av dem.

På det äldsta står det: Min fars mormor Anna Katarina Wahlberg, född 1802, död 1885, med dotterdotter Hildegard Andersson, född v Reis.

På baksidan av nästa: Gustaf Adolf v Reis, född i Göteborg 2 februari 1819, död i Nyköping den 2 juli 1900.

Och på baksidan av det tredje: Maria Sundström, född i Nyköping den 25 juni 1851, död i Stockholm 1923.

Finns det manne några släktingar kvar i våra trakter som skulle bry sig om de gamla fotografierna?

Jag har fått dem ifrån Stockholm.

GULLI LINDGREN
Vrena

26
2-84

Stjärnsidan

Städdag i verksta'n

I DAG har jag städat i ett skåp i den verkstad där mina skriversaker kommer till. När skåpet var städat och allting prydligt ordnat, låg högar och buntar av papper och annat kvar på bord och stolar. Dessutom pärmar och klippböcker i en lång rad på golvet. Jag tog fram tumstocken och mätte eländet och kom på att det fattades sex hyllmeter. Därefter mätte jag själva verkstan som befanns vara två kvadratmeter för liten - minst.

Två kvadratmeter verkar inte vara så mycket för litet. Men i ett gammalt hus med stabila väggar är det inte bara att sätta axeln till och flytta en vägg om än aldrig så liten bit. Väggen står där den står - det har jag kommit på.

***

ÖVERST på en av de överblivna buntarna står en korg och i korgen ligger en massa små papperslappar med hafvigt skrivna ord på. Ibland har jag försökt att tyda vad det står, men det misslyckas nästan alltid ty det är jag själv som har skrivit.

Om att diska termosflaskan - för av plåt, kan jag med möda tyda på en av de små lapparna. Vad kan jag ha menat med det! Det måste ha hänt något speciellt den där gången då jag diskade termosflaskan - men vad! Tankar komma och tankar gå...

...men nu kom det en tanke i alla fall - ett minne, något som min far berättade en gång.

***

DET VAR i hans grönaste ungdom, inte så långt efter första världskriget. Han hade en vän och arbetskamrat som hette Karl. Karl var en mycket fridsam man och djupt religiös. Om vintern brukade de gena över en liten sjö då de gick till arbetet. En morgon halkade Karl omkull varvid matsäcksboxen smällde i isen. Strax började det sippra ut kaffe och med fasa insåg de båda två att termosglaset hade gått sönder.

Ett termosglas kostade vid den tiden nära nog en halv

veckoion. Så Karl blev utan termoskaffe en tid tills han fick råd att köpa ett nytt glas till sin kaffeflaska.

***

FÖRSTA morgonen med det nya termosglaset i boxen drömlade han omkull på samma hula fläck som sist. Samma sak hände - boxen slog i isen och kaffet började dropa. Karl satt kvar på isen och såg på sin läckande matbox, såg hur det livgivande kaffet som han skulle ha sköljt ned sina torra smörgåsar med, färgade isen brun. Med tårar i ögonen tittade han upp på far och sa:

- Nog är det väl för tusen omöjligt, du Bernhard!

Karl var verkligen en fridens man. Han hade inte ens behov av att dra till med ett "tusan" när det gick honom så eländigt emot. Far hade också en omskrivning för ordet, minns jag. Han sa tussingen när det gick emot. Det tyckte jag lät näpet.

***

SÅ SMÅNINGOM hade Karl sparat ihop till ännu ett termosglas till sin kaffeflaska, berättade far, men hela vintern undvek de noga den förädliska fläcken på isen.

Nu blev det i alla fall en liten berättelse på grund av den nästan oläsliga lappen i korgen. Jag fiskar upp en ny lapp och tyder: - Yasser Amatfar är snyggare i frottéhandduken än i det lilla fotogenmätet...

- Nej, det går det nog inte att göra något av - men vissi är han det!

PUPSI

22
7-84

Stjärnsidan

Den lyckliga festen - eller blommornas doft

ATT HA BESVÄR av tobaksrök - det är svårt det. Och besvären kommer mycket säkrare än ett brev på posten - och mycket fortare - det vill säga ögonaböj som man utsätts för den luftföroreningen, då är det liksom en annan sak än att dö om tjugo år, därför att andra människor har rökt. Litet mera akut, skulle man kunna säga. Även om det andra är ännu förskräckligare - i synnerhet för dem som bär skulden.

***

VI VAR bortbjudna här om sistens - Algot och jag. Vilken ljuvlig kväll det blev, vilken mat - det var annat det än gröt och pannkaka, vilket luftigt och vackert hem, vilka trevliga gäster (och så vi, då). Och vilket underbart värdfolk - de hade medfödda värdskapstalanger, det märktes!

Då Algot och jag knalade hem fram på natten, bodde den fina stämningen kvar inom oss. Så slog det mig att det var ännu en sak som var alldeles extra med den kvällen. Det hade varit så bekymmersfritt.

***

UNDER kvällens lopp hade jag inte tänkt på det - det var bara naturligt att alla hade trevligt. Men nu kom jag plötsligt på det - ingen enda hade rökt! Ingen hade ens fursvunnit ut en stund för att sedan komma in och luta fränt om kläder, händer och andedräkt! Det var bara så ett ingen enda i sällskapet på tio personer hade varit rökare. Inte att undra på att det vackra hemmet kändes luftigt - och fick fortsätta att vara det under hela kvällen.

***

HEMMA hos oss har de eventuella rökarna det inte lätt: - Va, tänker du röka HÄR! Nä, ut med dig - ännu längre bort, ut från timten som vinden ligger på, gå åtminstone runt träken där...

- Va, tänker du komma in med den där stanken - nä, ner i källaren och låta av dig, sedan kan du svepa om dig det där plastskyttet och gå ut i soptunnan med kläderna. När

PUPSI

22
17-84

Stjärnsidan

Gröna Nöden

- VI MÅSTE spara, men genom att vi har en noggrann budget klarar vi oss på bara en lön.

Så säger en fembarnspappa i en av våra kvällstidningar. Tack vare budgeten har han total kontroll över vart pengarna tar vägen, säger han.

Men ibland känns det hopplöst inflika hans lilla gumma, fembarnsmamman, vi har ingenting mer att dra in på. När utgifter och inkomster jämförs fattas det 416 kronor varje månad. Men tack vare ett litet kapital har det gått!

***

SÅ FÅR VI i tidningen ta del av familjens budget. Och mycket riktigt - det fattas 416 kronor.

Vareviga månad kläder till de vuxna (två) samt möbler och husgeråd för 800 kronor. (Vilka slitvargar - och hur länge skall de hålla på och sätta bo.)

Dåliga tänder och en vacklande hälsa samt en sjukvårdslös härväxt har hela familjen också. 900 kronor kostar det månad efter månad. Men då är resorna till läkare, tandläkare och frisör medräknade.

***

BARNEN får kläder, skridskor, skidor, veckopengar och kursavgifter (?) för 1100 kronor varje månad. Barnen är mellan tio och två år.

Vilken källa öser HN ur?

Klyftan växer, som det brukar heta. Om en pensionär kan resa upp 40 000 kronor på ett år, avstår han förmodligen från det mesta av allt annat - lever näst intill i misär för att tillfredsställa lusten att få pengar. Och då är detta hans lycka och tillfredsställelse. Man kan också tänka sig att han har andra inkomster också, ex räntor. Det är hans sak och inget att missgynna någon.

Vi som är pensionärer nu har oftast fått leva knapert utan chans att fått komma ut och resa. Den resande pensionären är empen på pensionärernas skamliga knaprande på barnfamiljernas existens.

Säkert SMÅKAR HN:s egna barn mycket mer än de KOS-TAR, ty barn är livligt att ha. Så var det även på den tiden då svälta och frysa var vars och ens ensak!

Ja, och sedan är det spar-slanten! Varenda månad åker det in 1 300 kronor på parknotot. Det är det största utgiftshålet att stoppa i, näst låneräntor på huset, skatteavdrag och matpengar.

Men vi kan inte förkasta att tära på det lilla kapitalet, suckar fembarnspappan, så nästa år skall vi sluta att skatte-spara. Då lönar det sig inte längre!

Han ser plötsligt trött ut.

***

JAG planerar nu att också skaffa mig en noggrann budget. Därefter sätter jag mig att vänta på bankbeskedet: Pension infördd på pensionskonto - alltihop överfört till spar-konto.

Nej, det här går inte tänker jag sedan och plötsligt klarar jag inte. Det fattas ju pengar till ALLTING varenda månad. Jag får skicka min noggranna get med bud nångonstans för att klaga - men var!

Grina mände Gröna Nöden...

PUPSI P

Nyfliken pensionist.

***

NÅGON STÖRRE kulturell förlust gör vi inte då vi sover framför teven. Nyheter, bara elände. Och väderleksrapporten är för eländig den också i långa tider emellanåt. De så kallade underhållningsprogrammen är en klar undervärdering av dem som kallas Tittare - det vill säga av oss som betalar fiolerna. Är det något vi vill se så är det ofta krock i kanalerna. Många gånger verkar det organiserat sabotage.

Eller det som är sevärt är lagt så sent på kvällen att vanligt folk med normala sovanor inte orkar vänta ut programmet.

Förargligt var det med "Den svenska lyriken" som sändes fyra kvällar i veckan i flera veckors tid. Runt

Världens bästa sovpiller

HEMMA HOS oss tassar det tidigt om mornarna - tidigare och tidigare tycks det. I morse när jag hörde det tassa gläntade jag på ögat och kastade det på klockradions lyande siffror - hualigen, fyra och femtio.

Galning, sa jag åt Algot, som kom med frukostbrickan, före fem brukar vi väl inte vakna...

Tidningen kom fyra och trettio, sa Algot. Hon är duk-lik vid väran tidningsflicka.

Och så började dagen. Men nu sitter jag här och klipper med ögonen fast det inte är tevedags förrän om fem timmar.

***

BÖRJAR inte teve snart så jag kan få sova, brukar Algot säga fram på kvällskvisten. Och så börjar då teven så småningom och vi sitter där och nickar och sover i kapp.

Vi som skulle höra på nyheter och väderleksrapport.

Hörde du vad de sa, säger vi till varandra då och då.

Nä, jag sov - hörde du... - Nä, jag sov också...

***

Egentligen är det bra att teve-programmen är dåliga.

I kväll är det ingenting särskilt på teve, brukar vi säga till varandra, så i kväll är vi lediga. Och glädjas åt den spännande boken som vi nästan alltid har på gång...

***

DET BLIR säkert mycket sådan fin kvällsledighet framledes. De ansvariga på teve har upprepade gånger lovat oss att programmen kommer att bli ännu sämre.

Nej, nu är botten nådd, brukar Algot säga (inte är den det) nu lyfter vi upp teven på vinden.

klockan 23 i fem minuter - bara fem minuter!

***

VI VAR många som undrade om det inte fanns någon möjlighet att peta in de stackars minuterna tidigare på kvällen - och om de som bestämmer hur programmet läggs möjligen är sadister (- Nu jädringen skall de gamla tontarna som gillar lyrik få märka att här hänger de inte med!) Till sist gav vi upp. Favoriterna finns ju i bokhyllan - inte alla, men många av dem. Bara att läsa själv.

Att läsa lyrik kan ibland föra med sig vissa problem om man känner för att läsa högt - som jag. Bäst är att vara alldeles ensam. Är man inte det så kan man bli.

***

PÅ VÅRA små fester och sammankomster förr i världen sjöng vi mycket och läste även lyrik. Men det gällde att sluta i tid. Det var inte lätt då så mycket satt där i huvudet och i bröstet och ville ut. Till sist var det bara han med lutan och jag kvar. Och så huets hund som grät och ylade.

Egentligen är det bra att teve-programmen är dåliga.

I kväll är det ingenting särskilt på teve, brukar vi säga till varandra, så i kväll är vi lediga. Och glädjas åt den spännande boken som vi nästan alltid har på gång...

***

DET BLIR säkert mycket sådan fin kvällsledighet framledes. De ansvariga på teve har upprepade gånger lovat oss att programmen kommer att bli ännu sämre.

Nej, nu är botten nådd, brukar Algot säga (inte är den det) nu lyfter vi upp teven på vinden.

Gör det, säger jag, vi har ju en till. För alldeles utan världens bästa sovpiller kan man kanske inte vara!

PUPSI

22

20
3-84

Stjärnsidan

Inte bara
om Snobben...

NYLIGEN skrev jag om den goda sömnen framför teven. Men förvissas finns det stunder då vi är synnerligen klarvakna. Under Olympiska spelen till exempel var det så. Och så har vi haft "Snobben, Karl å dom" under några veckor. Den där jucken och de där ungarerna representerar själva livet, tycker vi. Med dess glädjeämnen och beviljelse.

***

DEN Beethovenälskande Schröder negligerar - minst sagt - både stackars Sally och Peppiga Pia fast de gör allt för att väcka litet genkärlek hos honom. Elaka Gullan känner jag mig litet besläktad med. Och Linus med filten kan inte leva utan sin filt. Precis som vi alla måste ha något att hålla oss till för att känna oss trygga. Små barn har nappens till tröst. Andra tar till tummen.

***

SJÄLV kan jag inte somna om jag inte hänger upp vänstertummen i höger ärmhål på nattlinnet. Och en som jag känner får andnad om inte den ena foten sticker utanför läcket.

***

SOMLIGA tackar ja till flaskan - men då kommer det surt efter. Det borde de begripa. Andra, som tackat ja till kärnkraften, måste nu också tacka ja till kärnkraft-avfallet. Det borde de ha begripit. Fast var och en av dem tänkte sig förstås inte att det skulle förvaras just inpå deras knutar.

***

STAFFANS Stollar i Expressen den 14 januari 1980: - Du Gustav som gillar kärnkraft, det är en stuga till salu nära Barsebäck.

PUPSI P

Gustav: - Är du inte klok, människa?

(Det är en konst att snyta sig i näven så att det inte hamnar i näven!) (Kåsårens anm.)

***

SJÄLVA har vi gården full med vedkraft just nu. Garanterat torrt rivningsvirke. Ett par gamla Allers Familjejournal från 1917 hittades under golvet. Där kan vi läsa om världskriget månad för månad under 1917. Där står bl.a.: Hundratals miljarder kronor ha gifvits ut, hundratentals människor ha dödats och lem-lästats äfven under detta år, och det tycks vara långt igen, innan människorna taga sitt förnuft tillfånga!

***

MEN DET där är bara sextiosex år sedan. Jämfört med kärnkraftavfallsprospektivet är sextiosex år inte ens som ett tuppjät i universum!

22

13-84

Stjärnsidan

Den glada grisen
eller fy för
fläsk (och korv)

GLAD och god skall människan vara hela livet intill döden, eller hur det nu var vi fick lära oss redan vid späda år. Detta, har man äntligen kommit på, gäller även grisen. En glad och lycklig gris blir också en god gris - åtminstone efter döden. Så att nu skall en del grisuppfödare satsa på den kunskapen för att äntligen ge oss lika gott fläsk som det fläsk vi minns ifrån fordomdags.

***

EN GANG hade vi en hushållsgris i mitt barndomshem. Det var en glad och lycklig gris. Han strövade fritt omkring hela sommaren. Stod dörren öppen kom han in i köket och sniffade i skulhinken. Han var mjäll och vit, puffade oss vänskapligt i knäveckan och ville bli klad.

***

VID KNUTEN stod en tunna med någonting i som grisen var väldigt förtjust i. Det var väl en specialblandning av skulor och gröpe eller vad det kunde vara - inte vet jag. Om inte grisen fick sin mat uppblandad med en slev av den röran, var han ingen glad gris längre. Han skrek hjärt-skrärande och vägrade att äta.

***

MÖJLIGEN kunde det vara så att allt eftersom sommaren framskred så jäste innehållet i tunnan. Det kanske blev som mäsik, eller vad det heter. Kanske grisen väsnade höll på att bli smält alkoholiserad - ingen vet. Men glad och lycklig var han säkert. Och stir och rund blev han. Den morgonen när slaktaren kom, grät hela familjen. Och det dryftades på elivar om vi inte skulle kunna behålla grisen. Men då blev slaktaren sur. Och så fick den glada grisen sluta som det var tänkt.

PUPSI P

SOM LITET barn förstod jag mig inte på att äta fläsk. Jag salt där och tuggade och tuggade och tuggade tills jag fick tillstånd att spotta ut på skalkalet. Därför vet jag inte om fläsket efter våran gris var lika gott som grisen var glad. Men jag minns att korven som mamma gjorde var god. Jag tror att hon malde samman fläskkött med gryn och potatis och en del goda kryddor. Sedan hängde de alldeles möta korvarna "på tork" ovanför spisen.

***

SER EN rubrik i ett av hushållsbladen. Charkjätte prickas, står det. Och Sousk och fusk i korvfabriken. En bild där en ung man grövlar omkring i ena till armågarerna i någonting odefinierbart i ett stort tråg. Det är en krukmaskin som fördelar så smått allt inges efteråt kan urskilja vad som blandats i korven, står det.

***

INNAN jag läst artikeln till slut går jag till kylskåpet och kastar den överblivna korvsnutten i soppsåsen. Korven har varit sållad på vårt bord - pådanafter är den portförbjuden. Bäst att fortsätta på gröt och pannkakor. Vad jag tänker om att jag får vil spotta i nävarna och sno slasarna från strandkottingen så blir det nära. Men är har jag till nå mig för lådan skall väl först geon igen. Jag finner nog hitta på något för att slip-pa

20
3-84Längtan
till våren

SITTANDE framför min skrivmaskin där ett blankt papper sitter invevat, hör jag plötsligt ett envist surrande nedanför fönstret. Det är Algot som sitter i den gamla duetten och gasar på. Ute på gräsmattan står en knuttimrad fyrkantig låda. Då Dutte rör sig åt huset rör sig lådan nedåt stranden, lika mycket och med samma fart. Det ser ut som något slags trolleri.

***

MEN DÅ jag skärper blicken ser jag, inte bara Dutte med Algot bakom ratten och den knuttimrade, stora lådan. Ett äppelträd och en wire är också inblandade. Wren löper från Duttes bakre köfångare till äppelträdet och sedan till lådan, tycks det. Dutte och lådan förflyttar sig åt var sitt håll.

***

NÄR LÅDAN hamnat en bra bit ned i slänten där det är som brantast, börjar Algot att kullra ned den stora, otympliga lådan. Jag höftar åt honom att han borde snickrat den rund i stället så hade det gått lättare. Men till sist står lådan på isen. Algot pustar ut, lättar på kepsen och torkar svetten ur pannan.

Lådan skall bli en stenkista till en ny brygga i stället för den som pasat. Om en stund kan jag känna en ljuvlig tjär-doft.

***

- NU ÄR det bara maskrosorna som fattas, sedan är det sommar, tänker jag. Maskrosorna som finns där under anön, de gula, soliga - men som ändå får oss att svära en liten vers då de tittar upp och breder ut sig på nolltid.

***

ALGOT PÅSTÅR att det är jag som skall se till att den stora lådan blir fylld med sten. Innan dess är den ingen stenkista. Vad jag förstär bör det vara stora stenar. Jag tänker om att jag får vil spotta i nävarna och sno slasarna från strandkottingen så blir det nära. Men är har jag till nå mig för lådan skall väl först geon igen. Jag finner nog hitta på något för att slip-pa

***

FÖR EN gångs skull kan jag kanske skylla på att jag är kvinnor. Jag har hört om att kvinnor måste göra jobbet dubbelt så bra som män - lyckligtvis är det inte svårt, har det också stått. Men det kan väl inte gälla påfyllning av stenbulingar i stenkista!

PUPSI P

Om det inte hjälper att åberopa min sprödhed och mina ringa kroppskrafter så får jag väl dra till med min höga ålder. Krafterna avtar...

***

KOMMER att tänka på en dikt av Dorothy Parker - den börjar så här:

- När jag blir gammal ska jag klä mig i lilblått/med en röd hatt som inte passar till och inte klär mig./Och för pensionen skall jag köpa konjak och sommarhandskar/och sidenskor och säga att vi inte har pengar till smör./Jag tänker sätta mig på trottoaren när jag är trött/och vråka i mig när det är provsmakning i butikerna/och trycka på nödsignaler/och dra med kåppen utmed kommunens staket/och ta igen för min ungdoms skötsamhet...

***

JAG TYCKER att det känns som hög tid att börja med dessa ljuvliga begivenheter!

Men för att återgå till våran stenkista så tänker jag att det räcker att säga precis som det är: - Algot, du är en baddare på att fixa stenkistor. Jag skulle bara klanta till det, bryta naglarna, få ryggskött, spräcka livstycket, surna till...

- Och då säger Algot i sin tur precis som det är - att han bara skojade!

***

LIKSONI alla andra vintervintrar så längtar vi alla efter våren, efter dagensljuset och de första värregnen som städar undan den stua mön. Vi planerar för vår och sommar. Dorothy Parker igen - Jag tänker gå ut i tofflor när det regnar/och plocka blommor i andras trädgårdar/och lära mig spotta...

Fast stunk gillas inte, som vi sa som barn då vi hade tjuvling i långspottning.

26

20
3-84

Stjärnsidan

Andra bullar
i garderoben

NU SKALL det bli andra bullar av tarmgarderoben! Inom kort kommer jag att kunna utforska vad som döljer sig längst därinne - fyra meter in. Algot har lovat mig att ta upp ett hål därborta - i andra änden. Det skall bli spännande! Det kan hitta på att hända att jag hittar allt möjligt därinne som jag har glömt bort. Eller sånt som jag har letat efter länge.

***

DET NYA hålet i väggen kommer att göra väggen kortare och då blir bokskåpet som står där för brett. Då måste jag skaffa ett bokskåp som är mindre brett men desto högre. För annars får inte böckerna plats. Och allt det andra som finns i skåpet och som jag tycker att jag måste ha till hands i mitt arbetsrum.

***

SEDAN måste bokskåpet som är för brett placeras någon annanstans. Kanske inne hos Algot! Men där skall Algot snart börja riva gamla garderoben som vi brukar ha möss i. Och då kan inte skåpet stå där heller. Och alla Algots kläder som hänger i gamla garderoben måste hängas någon annanstans. Då får jag plocka ur min garderob som står inne hos Algot. Då kan han hänga in sina kläder där. Men var skall jag hänga mina kläder då som hänger i garderoben inne hos Algot? Kanske de får plats i tarmgarderoben nu när jag får ett hål till i väggen. Men då kommer de långa trasorna att släpa eftersom

***

MEN NÄSTA dag går vi till lumpsäcken och gluttar. Vad i all sin där - har jag slängt bort den här - och den här och den här - det är synd, kan vara bra att ha nån gång - kanske...

Nej, jag får nog försöka få tag på ett klädskaft ändå - men var ska jag ställa??

PUPSI P

Stjärnsidan

Brevens betydelse

MITT I limpbaket komposten — nej, kom posten.

— Mycket post i dag, sa Algot då han kom in med den.

— Va i allsindar, sa jag. VA-sop-räkningen har ju kommit och el-räkningen och bensinräkningen och husräntan och reopräkningen för Dutte. Och tele-räkningen var för månaden...

— Men här är två riktiga brev till dej, sa Algot och såg avundsjukt ut. (Ett brev betyder så mycket!)

***

ETT BREV från en kassaläsare — så trevligt. Det händer någon gång då och då, jag blir alltid lika lycklig och skyndar mig att svara.

I höstas, då jag inte visste vad jag skulle göra med min gloxinialök, fick jag trevliga svar med goda råd. Jag tackade genom att sända en ROS genom SN. Men den kom inte in. Jag hade glömt att bifoga namn och adress till signaturerna. Och jag som trodde att jag var världsberömd på hela SN:s redaktion! Men jag hade ju haft personlig kontakt så det gjorde inte så mycket.

***

JAG FÖLDE de goda råden och nu går jag i väntans dagar framöver. Kanske det kommer några små bladsetter — fast löken såg bra skruppen ut då jag petade ned den i ny jord.

En gång sände jag in en annons om en stol "till salu på grund av tidsbrist". Den kom heller inte in. Man trodde att det var ett skämt. Men det var blodigt allvar — för vem har tid att sitta...!

***

DET ANDRA brevet var från ungdomsvännen Anna-Maria. Då vi först träffades var hon bara 18 år och hennes mamma hade dött. Jag var sex år äldre, var gift och hade barn. Jag blev litet av en mamma för Anna-Maria också.

Vi höll ihop genom åren, men kom ifrån varandra då jag flyttade till Nyköping för 20 år sedan. Men julkort är en hra sak. De har måhända

hindrat många från att tappa kontakten alldeles. Så småningom har vi börjat att brev-växla.

***

DET SÄGS att vår tid blir en historielös tid. Färgfotona kommer att förintas och inga brev blir skrivna att bevaras för framtiden. Telefonsamtalen har en kort livslängd — i synnerhet numera sedan telefonavgiften höjdes igen. Fast Tele-verket försökte få oss att tro att det blev billigare när det blev dyrare. (Kan undra vad Tele-verket tror om abonnenternas fattningsförmåga?)

***

MEN NU gör Anna-Maria och jag vad vi kan för att dokumentera vår tid, det liv vi lever nu och det liv vi har levt de år vi var ifrån varandra. Brevet berättar...

Anna-Maria skriver rejält. Stora, bruna kuvert med många blad uti — blad 1, blad 2, blad 3 — tätt maskinskrivna. Hon berättar så flödigt och spontant. Jag får sådan lust att slå mig ned och svara bums. Men det gör jag inte — för sedan är ju hon "skyldig" mig brev igen. Och det känns alltid hjärtligt. Det vet jag av egen erfarenhet. Ungefär 14 dagar mellan breven är lagom. Tycker jag. Tycker vi.

***

HON SKRIVER att sedan även hennes barn numera är utflugna har hon hunnit ifrågasätta mig om ålder. I sommar tar hon sin "gubbe" med sig och hälsar på. Det är tio år sedan vi sågs sist. Det kommer att bli många "minns du...?" Det var kalla krigs-vintrar, het somrar, skor med korksulor, cellulit och surrogat. Visst minns vi...

PUPSI P

Anna-Maria och jag

EN GÅNG i början på 70-talet då jag var på tjänsteresa i Stockholm, träffade jag min gamla vän Anna-Maria. Vi åt lunch på Markarell vid Vasagatan. Hade då inte setts på mer än 10 år. Vi hade knappt tid att äta, så mycket hade vi att tala om!

— Minns du när vi kilade direkt från jobbet och badade bastu. Det var alltid fullt hus både i Centralbadet och Sturebadet på grund av varmvattensstoppen som var under nästan hela kriget. Alla borstade alla på ryggen, där vi stod i rad vid tvättbänkarna med fötterna i små träbaljor...

— Ja, och en gång var det en gammal tant som sa...

— Ja, hon var väldigt gammal — ungefär som vi är nu (sa vi för 20 år sedan) och hon skulle borsta dej på ryggen...

— Nej, det var dej hon skulle borsta...

— Var det... i alla fall sa hon att här är det bäst att ta i ordentligt... oj vad lortig du kände dej — eller var det jag — sedan dess mötte vi till alla vänliga erbjudanden om ryggborstning...

***

JÄ, OCH sa att tack men jag har egen ryggborstare med mej!

— Och efter badet gick vi alltid till konditori. Også och drack choklad med vispgrädde — undrar vad den vispgrädden bestod av! Riktig vispgrädde finns ju inte under alla krigsåren. Men vita mustascher fick vi i alla fall. Och festligt värre var det.

Det var något mystiskt med bakelserna också. De bestod visst av vaselin och äggspån, efter vad det uppdagades så småningom.

— Och minns du fru Jansson som lobbade extra på lördagarna. Hon hade en bror

långt ute på landet som var bonde.

— Visst, en gång då hon skulle åka och hälsa på sin bror tog hon upp beställningar...

***

OJ, VAD vi beställde fläsk och ägg. Men ett villkor var att vi skulle möta henne vid spårren på Centralen på söndagskvällen. Och det gjorde vi...

— Vad den stackar'n fick släpa. Två stora resväskor — jätte stora, nästan lika stora som hon var själv — och hon var ändå ganska fyllig...

— Och gammal, med våra mått mätt — minst 45. Och inte skulle det få märkas att väskorna var så tunga. Hon försökte bära dom som om det varit fjäder, för det stod spiorer vid spårarna på Centralen om söndagskvällarna när tågen utifrån landet kom in. Det var helt olagligt det vi gjorde!

***

AN SEN, vad gjorde det när det knorrade i fläsk- och äggfärdien. Och vilken omväxling det blev till alla surrogaten. Det var en nästan laglig olaglighet kan man säga!

Den dagen åt vi långhush, Anna-Maria och jag. Middagsgästerna började strömma in innan vi hade pratat färdigt. Då — på Markarell vid Vasagatan i Stockholm. För mer än tio år sedan. Men det verkade inte i våra brev som om minnen har bleknat. Långminnet fungerar ju långt upp i åldern, men kortminnet — eller heter det närmast — lär det vara värre med.

Vad var det nu jag tänkte skriva som avslutning — men det var så nyss, så det har jag visst glömt!

PUPSI P

Stjärnsidan

Att möta våren

NU HAR vi bytt arbetsrum med varandra — Algot och jag. Medan han snickrar och hamrar i smala garderoben inne hos mig, sitter jag i hans rum och försöker åstadkomma någonting. Men ute skymtar våren bakom vintergränderna, fönsterrutor och det förvillar i själva koncentrationen. Man borde gå ut i stället och möta våren ute på tunet.

***

JAG KOMMER att tänka på en vår för länge, länge sedan. Vi var fyra förslavade fånter som skulle möta våren i Italien. Vi skulle riktigt villa upp oss i tre veckor och hade sparat i åren!

Vi kopplade av rejält redan från starten. Man startade från Bromma flygplats på den tiden. Vi mellanlandade i Malmö och där gick vi och drack kaffe. Vi kopplade av så fullständigt att vi glömde att gå ombord på planet igen. I sista minuten blev vi efterlysta i högtalarna och kom rusande just som trappan skulle rullas bort.

***

VI MELLANLANDADE även i Nice och i Rom och överallt höll vi på att bli akterglada. Ett kvickhuvud bland passagerarna hittade på att kalla oss för Efterbörden.

Så småningom kom vi i alla fall fram till Riccione utan att någon av oss blivit borttappad på vägen. Den sydlandskt sköna hotellvärdien tog emot oss så mjukt och trevligt att vi omedelbart sins emellan och i hans närhet kallade honom för Gullsnoppas. Vi kunde ingen italienska men försökte tilltala honom på vår knaggliga engelska. Han svarade oss på ren svenska. Han hade levat i Sverige i halva sitt liv och var gift med en svenska. Där fick vi för Gullsnoppas... det var riktigt förgärligt!

***

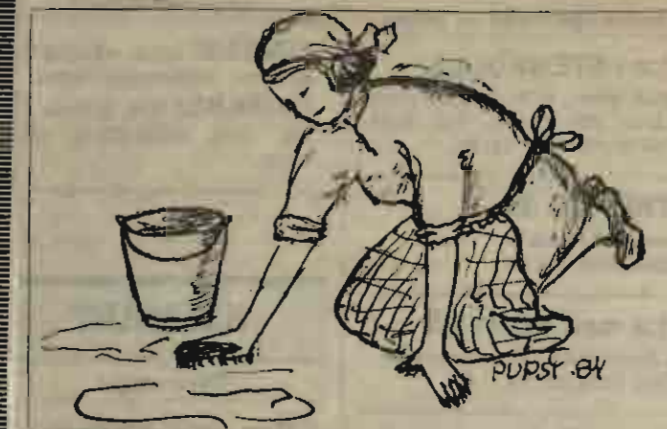
VI SKULLE inte bara vila — vi skulle roa oss också, hade vi tänkt. Därför gick vi redan andra kvällen på nattclub.

Nattklubben var mycket legant — den stora entrén var påkostad att vi höll på att falla i farstun det första vi gjorde. Och i damrummet var det så fint att det skulle kännas opassande att använda, kom vi överens om.

PUPSI P

Stjärnsidan

Skurgolv och kvinnoknän

VÅREN kom av sig och isvindarna håller i sig. Pohlman — som understundom kallas Pöhlman och emellanåt Sohlman — ser riktigt skamsen ut ibland i teverutan. Men när detta läses har det vänt. För det har han lovat.

***

NÄR reparation pågår och kyllingen går behöver det vara koradrag i huset. Skrivarhyon är färdig, utstudad och tillordnad. Men sågspån och slipdamn letar sig in. Det snackar i kakelugnen där ved, vinden och elden har trätt bakom de svarta luckorna med de runda ventilhålen. Det mylar och småpratlar och kakelugnsvärmen kommer smygande som balsam på gånghud.

STACKARS Algot är där ute i korsdraget. Han har skalat av golvet i gästrummet — först en heltäckande, sedan en balatumatta, sedan ett gammalt trägolv på härsan och tvärsan. Under allt sammans låg originalgolvet.

Nog är det en tjuvning med gamla hus. De har mycket att berätta. Det 75 år gamla golvet hade mycket att förtälja om kvinnoknän där det låg, slitet och nedskurat. Kvistarna stack upp, höga som gamla gubbknogar, såpvatten, rotborste och kvinnokraft hade inte rätt på dem. Men blankpolerade hade de blivit av allt kvinnoslit. Och av många fötter som traskat däröver. Man kunde se var spisen stått — spiselstenen låg ännu kvar — och var diskbänken varit i det fordom lilla köket. Däremellan var det extra slitet.

***

UPPEPÅ spångolvet lägger vi en snygg plastmatta. Den borde knarra där den står hoprullad i ett hörn i köllaren, för den är ännu inte betald. Som vi sa om nya skor förr i världen. Släkt och vänner som brukar övermatta i det lilla gästrummet har börjat fråga när det blir färdigt. Så Algot lägger på ett kol allmedian jag petar in en pinne till i brasan!

TYVÄRR gick inte det gamla golvet att rädda. Det var för dåligt. Algot bröt upp det och kastade ut det genom

fönstret till allt det andra nere på backen.

I fyllningen mellan golvbjälkarna hittade vi två rättben vägg i vägg med varann så att säga. Hoppas grannsämjan varit god. De var välbyggda av små, små bitar av tidsningspapper. De små rättbarnen hade säkert haft ömt varmt och tryggt där, inte långt från köksspisen.

Men det var säkert många år sedan de var bebodda.

***

PÅ DEN tiden då det gamla trägolvet lades in förhöjde det inte vare sig taxeringsvärdet eller fastighetsskatten. Numera är trägolv LYN och kostar extra — inte bara vid anskaffandet, utan hela tiden genom alla år. Vad skulle alla kvinnor genom tiderna med ömma skurknän och sunt förnuft måna säga om det!

Algot undviker trägolv och lägger in golvspån i stället. Jag kunde inte förstå, säger han, att golvet knarrade överallt när jag provade. Och så var det bara min pjuck som knarrade.

— Lyckliga ost, säger jag, att det bara var i pjucken. Jag trodde trappan knarrade, och så var det i mina knän...

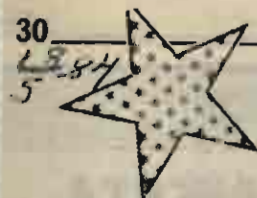
***

UPPEPÅ spångolvet lägger vi en snygg plastmatta. Den borde knarra där den står hoprullad i ett hörn i köllaren, för den är ännu inte betald. Som vi sa om nya skor förr i världen.

Släkt och vänner som brukar övermatta i det lilla gästrummet har börjat fråga när det blir färdigt. Så Algot lägger på ett kol allmedian jag petar in en pinne till i brasan!

Det flyger snö i luften denna majdag 1984.

PUPSI P

Jycken

NYSS DÅ jag stod och gräddade pannkaka kom jag att tänka på JYCKEN. Han kom till oss efter många om och men och åratals halande på saken. Det lilla barnet hade då och då vädjat till far och mor om "en liten bror eller en liten hund". Men vi hade ständigt skyltit på trångboddheten. Då den var undanröjd påpekade barnet detta men vi slank ständigt undan.

Efter det att järnåriga lekkamraten fått en liten bror som de båda åttaåringarna då och då fick passa och se efter, kvarstod endast hunden på önskelistan. En lillbrorsa var nog mer till besvär än glädje.

***

EN VINTERDAG kom den lille grabben in och grät. Han var så ensam, så ensam — alla lekkamraterna var bortresta eller "nån annanstans". Det var dagen före nyårsafton förrsten.

— Skulle vi bli så tokiga en gång så att vi skaffar hund så skall det åtminstone vara en schäfer, hade barnets rader sagt en gång då saken var på tal. Jag slog upp annonssidorerna i dagens tidning och fann vad jag sökte — en schäfervalp till salu. Den var tre månader och skulle kosta 150 kronor. Den sista i en kull på sex.

***

JAG TITTADE i hushålls-portmonnän — där fanns 80 kronor. Barnet tömde sin sparbössa. Det blev 10 kronor till. Vi var lika förvånsfulla båda två då vi gav oss iväg till stan för att pruta till oss en hundvalp.

Utrustade med hundvalp med skridskorem om halsen och vidhängande snöre kom vi tillbaka hem frampå kvällskvisten. I andra änden på snöret en överlycklig liten pojke.

Strax efter oss kom husse hem — intet anande. Möttes i dörren av ett piggt tremånadersknytte och föll pladask även han.

***

DAREFTER följde många lyckliga och innehållsrika år tillsammans med Jycken som naturligtvis var den klokaste av alla hundar.

Visst hade han byss för sig då och då innan han begrep bättre. Det första var att han dagen efter sin ankomst till oss — på självaste nyårsafton — befriade oss från skinkskälken. På ett sätt var det bekymmersamt eftersom jag

köpt valp för hela matpengen. Men å andra sidan var den avgnagda skinkan inte mycket att bygga på. Han fick behålla sin erövring men fick efter det lära sig ett bättre bordsskick.

***

SNART NOG fick han "tumme" med fru Karlsson i charmen. Hon plockade i godsaker i hundmatpaketet, i synnerhet om lördagarna. — Det här, sa fru Karlsson, är det inget fel på i dag, men får det ligga till på måndag håller det sig inte. Och in i paketet till "hundbenen" åkte både lever och njure som verkligen var namn för Jycken. Det vanligaste var annars strupar, lungor och till och med juver. Det kokade jag i stora hundmatgrytan i källaren, ty lukten vid koket var inte särskilt delikat.

Jycken växte och frodades och hade en god aptit. Jag har svårt att tänka mig att jag kunnat stilla hans hunger med innehållet i nutidens hundmatpaket till en rimlig kostnad.

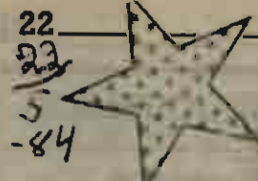
***

MEN DET verkade ändå som om pannkaka var det allra godaste. Då jag gräddade pannkaka satt han blickstilla på lagom kvastavstånd. Ögonen stod ut som örunda, glänsande glasdankar i huvudet på honom. Den första "provpannkakan" fick han alltid. Sedan rörde sig ögonen mellan pannkakslaggen och pannkaksfatet. Och för varje pannkaka som hamnade på fatet suckade han djupt.

Då och då fumlade jag något med avsikt så att en pannkaka gick sönder. Den försvann i hundgapet utan så mycket som ett slurp — bara försvann. Och sedan väntade han på nästa.

Nyss när jag stod och gräddade pannkaka kom jag att tänka på Jycken.

PUPSI P

Jycken igen

OM JYCKEN som älskade pannkaka finns mycket att berättat. Det finns det förresten om alla hundar — givetvis. Jycken kunde ha aptit på annat också. En dag då jag var till stan i ett ärende, ringde jag hem till pojken som var ensam med Jycken.

— Jycken har ätit upp din ena sandal, sa pojken och lät bekymrad.

— Men den andra är alldeles hel, tillade han tröstande.

***

DÅ OCH DÅ smet Jycken olovas hem till pojkens mormor och morfar. Det var en promenad på en tre-fyra kilometer. Jag mistänkte att mormor gräddade pannkaka enkom för Jyckens skull. Att det var kärt besök var inte att ta miste på.

Jag föreslog föräldrarna att de med skärpa skulle säga till Jycken att gå hem igen så fort han dök upp. De gjorde så. Men att se honom lomma iväg med nedfällda öron och slökande svans var mer än de stod ut med. Så nästa gång blev det nog pannkaka i alla fall.

***

JYCKEN var en lydig hund. De gånger han blev tillsagd att gå hem gjorde han det direkt. Han kom alltid på första tillrop och han kunde gå fot fint och prydligt.

En dag då han fått följa med till stan var det en dam på låget som sa: — Å, en sån väcker schäfer — vi har haft en likadan en gång med precis samma teckning och färger. Han hette Emos.

— Va, sa jag bestört. Jyckens pappa heter Emos, mamma är Champion Rita och farmor heter Brandthems Dodo. Det var vad jag kom ihåg från stamtavlan i en hast.

— Då är det vår Emos som är far till honom, sa damen och fick tårar i ögonen. KAN jag inte få köpa honom...

***

HON berättade att de givit bort Emos till en väktare som fått lova att inte använda honom till avel. Emos hade inte tyckt om deras lilla dotters lekkamrater. De hade tolkat det till att han möjligen kunde ha dåliga anlag.

Väktaren hade tydligen brutit löftet. Men de eventuella dåliga anlagen hade i alla fall inte gått i arv till Jycken. Han var snäll — men vaksam. I synnerhet då det kom så kallade dörrknackare.

***

EN lördagseftermiddag kom en man och knackade på. Han tog upp beställningar på järnstegar. Vi hade talat om att vi skulle skaffa oss en sådan, så jag bad mannen komma in och vänta. Jag ville inte själv göra en sådan beställning, eftersom jag inte var någon vidare expert på järnstegar.

Mannen klev in i hallen och där blev han stående. Jycken satte sig på hans fötter och jag kunde inte rubba någon av dem.

Efter en stund kom husse hem. Jycken lämnade mannens fötter godvilligt och gick och la sig i ett hörn. Men höll ögonen hela tiden på besökaren.

Det var en glad och lättad försäljare som efter en stund tog sin portfölj och gick. Han hade fått en order och sluppit undan med livhanken i behåll — tänkte han väl!

***

EN MORGON kunde Jycken inte resa sig från sin bädd. Han kom upp på frambenen men bakkroppen hängde inte med. Alldeles förtvivlad ringde jag till veterinären som sa att Jycken antagligen fått en infektion. Han skulle hållas varm — bäddas ner ordentligt och så skulle jag ge honom magnecyl. Säkert skulle förslamningen ge sig.

— Men han gnäller och vill ut, sa jag. — Ni får bära ut honom, sa veterinären. Herreje, Jycken och jag vägde ungefär lika mycket, och jag var ensam hemma med honom.

Först lyfte jag upp honom i soffan för att få ett ordentligt grepp om honom för promenaden ut på tomten. Men Jycken var inte den som någonsin kackat i eget bo, så han ville vidare. Så jag fick suga nytt tag och knega vidare den långa vägen ned till vägkanten där det blev resultat. Sedan var det 25 meter uppför för att komma in till de varma filtarna och magnecylen. Jag tror att det var den gången som knäna slog sig på mig.

***

VETERINÄRENS råd hjälpte. Efter tre magnecyl och sex timmars sömn reste sig Jycken, skakade av sig filtarna och var sitt vanliga pigga igen.

Men även Jycken blev äldre och stelare med tiden. Och då hjälpte inte varken magnecyl eller filter. Beslutet var svårt att fatta, att verkställa var ännu svårare. Husse och matte och pojken — som nu var en ung man — vägrade. Snälla morfar ställde upp för Jyckens egen skull. Efter Jyckens sista resa in till stan sa morfar: — Du må tro att det var svårt, för Jycken var min kompis också!

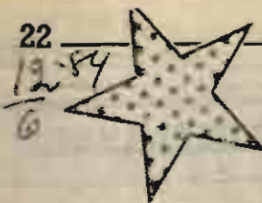
***

SJÄLV samlade jag ihop några tussar hundhår och la i en liten ask. Samt vägrade att på länge, länge tvätta bort ett par leriga tassavtryck i kökets fönsterkarm.

Det var därifrån Jycken spanade in världen, den lilla byvägen och hemvändande familjemedlemmar.

Han var fin — Jycken.

PUPSI P

Att lätta
på trycket

IBLAND måste man gorma till för att lätta på trycket. Just nu hör jag att Algot lättar på sitt tryck. Han har en gräsklippare på reparationshuset. Ringde vid nio-tiden i morse för att få besked om den. Men då var alla på frukost. Ringde nu igen på eftermiddagen. Men då var alla på kafferast. Ingen fanns nu heller på verkstaden.

Hur många gånger ska man behöva ringa, gormar Algot. Och vi pratar om hur det var "på vår tid". Då fanns alltid någon kvar under mat och kafferaster till kundernas och företagens fromma. De företag vi arbetade i avfolkades aldrig helt förrän det var dags att stänga för dagen. Kunderna är ju i alla fall ett ganska viktigt inslag i de flesta rörelser. Utan kunder — kaputtbankarutta.

***

APROPÅ lätta på trycket — yr i mössan kan man bli på grund av för högt blodtryck eller för lågt. Skall man räkna ålder efter blodtryck så är jag ännu i trettioårsåldern medan Algot börjar närma sig hundra. Jag åkte till distrikt-sköterskan med mitt låga och Algot hängde med med sitt höga. Mottagning 08 - 10 fm.

***

PÅ MOTTAGNINGEN var det "syn" av två gubbar från landstinget. De frågade om ALLT från källare till vind och diverse skrubbar. Och distriktöverköterskan kunde svara på allt förstås, allt medan den vanliga versamheten pågick i mottagningsrummen.

Det blev min tur att komma in och "ligga på britsen". Efter en stund kom gulliga syster in med blodtrycksapparaten. Det var en rejäl sak — jag fick maka åt mig. Hon spände om bindeln och började pumpa. Då blev hon utkallad till landstingsgubbarna. Kom inte igen — men utanför dörren pågick sammanträde.

***

JAG LÅG där med armbindeln spänd och apparaten bredvid mig. Låg och tänkte på "den nya given" med patienten i centrum. Låg där och kände hur mitt låga blodtryck steg. Låg och tänkte på boken jag håller på och läser. Drab-

bad av Sverige av Marianne Alopæus. Precis så är det, tänkte jag då jag vänder sida efter sida i boken. JUST SÅ är det...

Att svenska folket finner sig, skriver författaren — hur står ni ut...

***

TILL SIST befriade jag mig från blodtrycksapparaten och gick ut i korridoren och gormade.

Landstingsgubbarna såg oskuldsfullt överrumplade ut. De hade väl inte ägnat en tanke åt att de inkräktade på patienternas knappt utmätta tid — hade ingen aning om vad anpassning är. Mumlade något om att deras arbetstid också var begränsad... (Visst, men med ett visst mått av organisation måste det gå.)

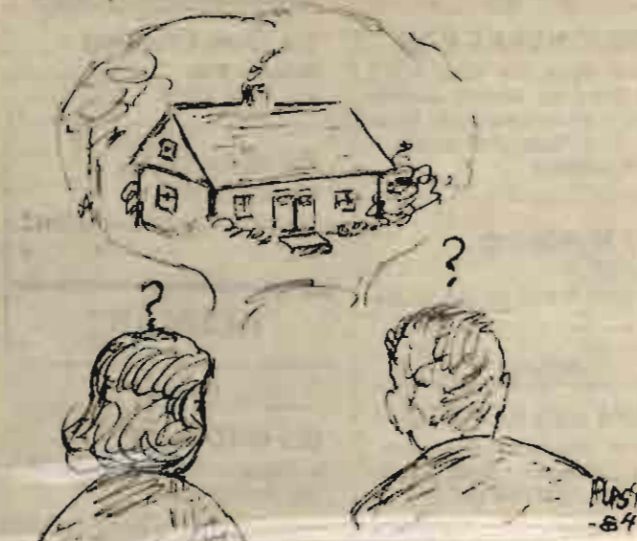
***

JAG FICK mitt blodtryck mätt — det var inte så lågt längre. I rummet bredvid låg Algot och väntade på blodtrycksapparaten. Det finns bara en se... jag stappade ut som en sjuttiofemåring. Vi hade närmast oss varandra åldersmässigt.

***

BLEV PÅ finfint humör igen på kvällen. Såg med glädje och förtjusning om igen Lars Möllns härliga MIDVINTERDUELL. Den kunde gott ha hetat rätt och slätt MJÖLKPALLEN. Man myser sig igenom berättelsen — man trivs! Det är den "vanliga" människans seger över MYNDIGHETEN. Egon Lundin ville inte bara ha sin mjölkpall kvar — han ville ha RÄTTVISA. Om det fanns många Egon Lundin ibland oss så skulle de bland våra "myndighetspersoner" som faller för frestelsen att utöva småpåveri få det besvärligt!

PUPSI P

Ett gammalt
torp

LIVET LUNKAR på — inte. Just som vi tycker att vi har alldeles för mycket omkring oss så smubblar vi över ett gammalt torp. Ett gammalt torp utbudet till försäljning och som ingen tycks vilja ha. Ett gammalt torp i en trakt som sommartorparna ännu inte har upptäckt hur naturskön den är. En trakt som ännu inte blivit eftertraktad och populär.

***

TÄNK OM vi skulle ta hand om det gamla stället, så vi till varandra. Det är så rart i sin oförståndhet med den gamla spiskåpan i köket och sin enda kammare.

Ja, fast spisen ryker in och skorstenstocken ser ut att ha sjunkit. Och så är det vägen över ången som egentligen inte är någon väg. Där körde vi fast en gång så grannen fick komma med traktorn.

Men visst är det rart med pumpen ute på lunet och fint att brunnen aldrig smår. Synd bara att vattnet är så brunt och luktar dy. Rena mossvattnet — men rent.

Och dasset bakom knuten i ett hörn av svinstian — det är väl rart. Fast uthuset som hyser ett gastrum i små ånden, håller på att ramla omkull.

***

ALLT DET där är sant. Vi har varit gäster på Torpet och bott i gästtrummet några gånger under årens lopp. Sjösjuk var vad man kunde bli därinne.

Nej, så vi till varandra, så dumme är vi inte att vi drar på oss ett gammalt torp också — det må vara aldrig så

genuint och näpet där det skymtar mellan vitstammiga björkar — nej, nej, nej... Men nog är det för sorgligt med ett gammalt torp som ingen vill ha. Det är oförskämt mot det gamla stället som givit hägn åt generationer — sitt det plöteligt inte skall duga.

***

OCH DET kostar inte mer än en gammal bil! Och det äter inte bröd där det ligger — åtminstone inte så mycket. Och människens bonden som arrenderar ången håller undan gräset runt husen så att det går att komma in även om ingen varit där på länge...

***

I EN HEL vecka funderade vi. Gjorde i tankarna några små förbättringar, en hylla här, ett par klädskåp där — för garderoberna finns inte i torpet. Dess innevärdare hade söndagsstansen på vinden och vardagsmunderingen på en krok innanför köksdörren. Jag hängde upp vita trädgårdslinor både i stugan och på danset och Algot mickrade en steg på att lägga på taket. För det hade traktens sotare skrivit på en lapp och såll fast med häftstift på dörren, att det måste man ha.

***

ALLT DET där gjorde vi i tankarna. Sedan tog vi två telefon samtal — ett till banken och ett till torpets ägare.

Nu har jag inte tid längre — skall ta fram gymmaskinen och sy vita trädgårdslinor. Jag hör Algot säga utanför. Han håller på att mickra en steg...

PUPSI P

Århundradets uppfinning

Påse för flugfänge. Bruksanvisning: Då flugan sitter still på lämpligt underlag, till exempel en vägg, för sakta och försiktigt påsens mynningskant intill detta på så sätt att kanten omsluter flugan. Var härmed noga med att den hand som håller påsen inte kommer allt för nära flugan, då denna lätt kan bli skrämmd och lyfta för tidigt.

Se också i möjligaste mån till att mynningen ligger någorlunda dikt mot underlaget. Flugan har då inget annat val än att vid förflyttning ta sig längre in i påsen. Då den kommit tillräckligt långt in, tillsluts påsen med ett raskt handgrepp nära mynningen, och flugan är fångad.

Den kan sedan bäras ut och släppas fri.

Upprepade iakttagelser tyder på att en fluga som går på en lodrat yta helst rör sig uppåt. Denna iakttagelse kan användas såväl då man vill få flugan att förflytta sig längre in i påsen, då dess botten om möjligt vänds uppåt, som då man efter utbärandet så snabbt som möjligt vill få flugan att lämna

BOHLIN
(Uppfinnare)Stjärnsidan
Våra rumsrena
fladdermöss

FÖR ETT par år sedan skrev jag och berättade om en stackars fladdermus som hade ramlat i en vattenkanna på terrassen. Den var vid liv men mycket medtagen, då jag fann den.

Vi trodde att det var en fladdermus på genomresa, som råkat hamna i vattenkannen. Fick rysliga bekymmer för hur vi skulle hjälpa den att övervintra. Hängde upp den nere i boden och tillade till den varje dag. Tills den en dag — eller natt — givit sig iväg. Vi hoppades att den hade funnit ett mysigare övernattningsställe än den dragiga boden.

***

MÖSS förekommer till och från i gamla hus, i synnerhet då det börjar hösta till sig.

Härom dagen upptäckte jag mösslort på vinden längst in, dit vi sällan har ärende. Och det var inte lite heller — en hel driva. Det tycks ha kommit uppifrån takbjörkarna och hamnat på en stor kartong. Sopskyffeln vart full, och full en gång till. Vi rotade under taket, där det låg en gammal dörr upplagd, för att möjligen hitta ett rättbo. Då kom det en liten fladdermusunge nedramlande i sopskyffeln.

***

KOMMER att tänka på busen som sa: — Våran jyrke är rumsren — han gör allting i köket!

***

DEN LILLA fladdermusen som vi räddade ur vattenkannen för ett par år sedan och hängde upp i boden kanske inte var någon luffare på genomresa. Den kanske redan var bofast här på vinden fast vi ingenting märkt tidigare. Då den villat sig en tid i dragiga boden tog den sig själv tillbaka till vinden och hängde upp sig intill varma skorstenen.

***

NU, DÅ vi vet att de finns, ser vi dem ofta fladdrande ljudlöst mot natthimlen. Det

är något överkligt och sagaokligt över dem.

Dessutom sägs de bringa tur. I vilket fall som helst är de utrotningshotade och vi tänker vara rädda om dem. Vi eldar inte för kråkorna men gärna för fladdermössen, där de hänger intill skorstenstocken på vinden. Och så har vi ordnat till det — brett ut tidningar för de små lortarna att falla på.

***

I så fall är våra fladdermöss också rumsrena. Men en vindsröjning får vi allt göra då och då och breda ut nya tidningar. Eller om det går att ordna på något annat sätt.

***

FLADDERMÖSSEN är däggdjur och föder levande ungar — i regel bara en. Tänk om den lille som damp ned i sopskyffeln föddes just då...

...nej, det gjorde den inte — ungarna föds på våren, ser jag i uppslagsboken. Så den här hade några månader på nacken.

PUPSI

11/9-84

Stjärnsidan

Tapetserar'n får vänta...

HÄROMDAGEN kom jag att tänka på en berättelse som jag läste för många, många år sedan. Den handlade om en mycket duktig möbelsnickare som också sysslade med att sälja antika möbler.

Nu hade han kommit över en mycket gammal och mycket vacker kista, som han bjöd ut genom en annons. En man som kom och tittade på kistan bestämde sig med det samma, trots det höga priset. Kistan var ju så vacker — och dessutom antik.

***

DÅ KISTAN skulle lyftas ut ur snickarens lokal, gick den inte att få ut genom dörren. Den var för stor. Den duktige mannen hade gjort kistan själv och behandlat den så att den såg antik ut för att kunna ta ut ett högre pris. I dag skulle den nya kistan behöva kosta mycket mer än den antika, med den timpenning som en hantverkare måste ta ut för att överleva.

***

VARFÖR jag kom att tänka på den gamla berättelsen? Jo, det var så att jag hörde att Algot ringde till tapetseraren och sa att det är så att jag har en gammal, fin soffa, men den behöver kläs om. Har du möjligen tid...

— Jo då, kom med den bara, sa tapetseraren.

***

SOFFAN, som stått i källaren under ett par gamla täcken sedan den kom in i huset, skulle nu lyftas ut. Vi hade väl att göra en kvart eller så med att lyfta undan allt bråte som samlats både framför och i soffan. Sedan spotade vi i nävarna åtminstone bildligt talat, för soffan är tung. Vi måste gå en långan väg med den genom vedboden, genom garaget. Men när vi kom till dörrhålet mellan de båda lokalerna, var det stopp.

— Vi tar den på högkant, sa Algot. Men hur vi än vände och vred på soffan — som nu

förvandlats till ett åbåke — gick den inte att få ut. För min del tog flåset alldeles slut, för jag är inte byggd för tunga soffor på samma sätt som Algot. Till sist gav vi upp och började fundera över hur vi fått in soffan. Till sist kom vi på det.

***

FÖNSTRET i vedboden är rejält tilltaget. Där har det nämligen varit en dörr en gång i tiden. Då vedboden är tom går det bra att öppna fönstret och forsla saker både ut och in igenom det. Soffan har alltså kommit in genom vedbodfönstret då vedboden var tom. Men nu är vedboden full. Ty helt nyligen har vi travat in vinterns vedförråd från golv till tak. Och även framför fönstret.

***

VI FICK bubba in soffan igen dit där den stått förut. Flytta på bråten igen och lägga tillbaka allt framför och i soffan. Allt blev som förut — fast tid hade det ju tagit — och kroppskrafter...

Jag ringde tapetseraren som väntade på soffan. Och berättade ALLT.

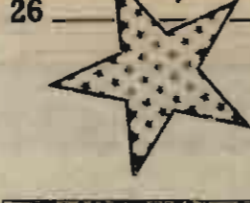
— Hur mycket ved har ni i vedbon, frågade han.

— C:a sexton kubik, svarade jag sanningsenligt.

Så nu eldar vi som sjutton, för tapetserar'n väntar på soffan!

PUPSI

18-84

Stjärnsidan

Bästa biten

I MORGON — tänkte jag i går kväll — skall jag skriva ett kås och kanske litet annat också som behöver komma ut. Bara strunta i tvätten som ligger stänkt och plommonen som ropar på att bli omhändertagna — för att inte tala om fallfrukten!

Men på natten slog korborden till och huvudet tjocknade till ytterligare, om jag så får säga. Hur skall tankar kunna kila ut och in i sådan tjocka... men natten blev jämförelsevis kort tack vare magnecylburken.

***

NÄR JAG är krasslig tänker jag ofta på min mamma och all hennes omsorg om de sina. Alltmedan timmarna går och jag trött ligger och dåsar på min säng, börjar magen så småningom att knorra. Då tänker jag med saknad på mammas äggröra och den välrensade böcklingen som hon kom intassande med till sin krassliga flicka. (Algot i all ära, men han är bättre på att snickra än att koka äggröra.)

***

ATT HÅLSAN står bi tar vi i allmänhet ganska naturligt så länge den gör det. Men bara av en vanlig förkylning blir cirklar på bubblor. Allting känns motigt och övervinerligt — man vill ingenting.

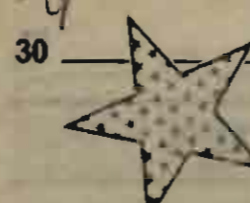
Av en buselig granna, som haft god fiskelycka, fick vi gös. Gös som vi ständigt är sugna på. En gnutta matlagningsinspiration utmana sig. Resultatet blev kokt gös med lagom ljock ägg och persiljesås. Nyupplagen potatis från eget land där!!!

***

— HUVET på torsken, stjärten på gösen och mitten på tösen är de bästa bitarna, brukade din morfar säga, sa

PUPSI

24-84

Stjärnsidan

Tankar om möss och möss

— JAG HAR den smärt-samma plikten att meddela, sa Algot då han kom ned från vinden, att de lyckobringande fladdermössen har givit sig iväg...

— Inte en skit så långt ögat når, la han till.

— Och jag som hade ställt upp en sån vacker, gammal potta, just i fallnjen, sa jag, under den söta fladdermusen som hängde modell då jag ritade...

— fast pottan den försvann och den stackars modellen fick STÅ i spalten i SN.

***

INGEN ideellisk ställning för en fladdermus. Den blev nog så gramse att den gav sig av med hela familjen. — Eller också gillade den inte att vi tog bort den gamla dörren som låg under takbjälkarna. Det blev nog för ljus. I synnerhet då vi glömde att släcka efter oss på vinden.

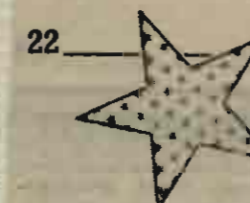
— Ja, tänk dig en fladdermus som står — och därtill i skenet av ett 25 wattis glödpäron — det måste skapa vantrivsel. Jag skulle också flytta under sådana förhållanden.

***

NU BEHÖVER vi inte skriva till Zoologiska Institutionen vid Lunds universitet och tala om att vi har dem — nu när vi inte har dem. De som forskar omkring de utrotningshotade små liven vill gärna veta var de finns. Kan just undra vart de flyttat! Kartorna till något av de gamla husen i grannskapet som måhända inte har något lyse på vinden...

PUPSI

3/10-84

Stjärnsidan

Piassava-patrullen

NU HAR det otroliga hänt! Det som bara har varit ett skämt i alla år. Ett skämt att ta till när städningen inte har varit vad den borde. På länge. Av varierande skäl...

— Snart får jag ta till piassavakvasten för att ta upp det grövsta, har vi sagt, min systers och jag — då och då. För att vara roliga förstås. Och släta över att "fredagsstädningen" inte alltid blivit vad lilla mamma lärde oss en gång.

***

HÄROM morgonen, då Algot klev ur sängen efter att först ha ögnat i husoraget — han har passerat för att läsa den första en gång för alla — och det således var min tur att ögna, hände det otroliga.

Här har en nästan ständigt renovering pågått i fem år. Sedan i somras någon gång tämligen intensifierad, inspi-rerade som vi är av att vi inbillar oss att detta KANSKE är slutspurt. Vi har bött "mitt i verksta'n" så att säga — Ingen idé alls att ta ett endaste tag. Det blir ju likadant med det samma. Samvetet är verkligen lika vitt som det silpdammsom ligger över allting i hela huset — in i minsta skrymsle.

***

MEN DENNA tidiga morgon blev jag verkligen störd i min säng — för att inte säga skakad. Algot kom nämligen in med piassavan och började raka med den, först under sängen och sedan litet varstans överallt.

***

SEDAN drog han in med sina attiraljer i kammaren för att sota spisen för. Sotar'n sotade och dammsugar'n brummade. Inte en sotgnutta lämnade han efter sig — allt fanns i dammsugarbehållaren.

— Kan du inte ta ett tag under sängarna också, när du ändå håller på, föreslog jag — på skämt förstås.

Han skrattade OCH GJORDE DET — också på skämt förstås. Men i alla fall... det var en trivsamt sotarmurre. Synd att han bara kommer vartannat år.

Men piassavakvast finns förstas på Torpet också...

PUPSI

SEDAN dess har vi placerat ut piassavakvaster litet varstans i huset. De fungerar verkligen utmärkt, får aldrig motorstopp och behöver aldrig tömmas. Det sista inte minst viktigt, då fem dammsugarpåsar kostar 16 kronor. Så om någon behöver städhjälp så bara ring, så kommer Piassava-patrullen med det snaraste.

***

APROPÅ damm under sängen! Då vi var på Torpet i somras kom sotar'n farande. Han kommer bara vartannat år, och vi är sällan där, så sotar'n hade tur och vi också att det stämde. Han hade en ganska stor dammsugare med sig. Sotade först i skorstenen och kom sedan ned och sotade köksspisen ordentligt i alla vinklar, luckor och vrår. Dammsugaren brummade där den låg med sin slangmyning precis där sotar'n höll på och rakade och hostade. Inte ett sotkorn slapp loss i Torpets prydliga kök.

***

SEDAN drog han in med sina attiraljer i kammaren för att sota spisen för. Sotar'n sotade och dammsugar'n brummade. Inte en sotgnutta lämnade han efter sig — allt fanns i dammsugarbehållaren.

— Kan du inte ta ett tag under sängarna också, när du ändå håller på, föreslog jag — på skämt förstås.

Han skrattade OCH GJORDE DET — också på skämt förstås. Men i alla fall... det var en trivsamt sotarmurre. Synd att han bara kommer vartannat år.

Men piassavakvast finns förstas på Torpet också...

PUPSI

13/10 - 84
26

Stjärnsidan Grävskopa nästa...

LIVET är väl spännande — eller hur! Som det här att postflickan kommer cyklande fem förmiddagar i veckan. Det KAN ju vara något trevligt budskap hon har med sig.

Denna förmiddag var det ett brev från min gamla vän Anna-Maria. Sedan jag fiskat upp det ur brevlådan hade jag bråttom in för att läsa. Jag trängde mig förbi en ställningsbock innanför dörren, kiev över en handsåg, föste undan en driva små brädstuppar och annat byggavfall med träskofterna. Tog mig upp i övervåningen förbi en byggställning, några hinkar och diverse redskap och kom så småningom in i mitt arbetsrum där skrivbordet skyttade bakom två ställningar med kläder. Garderoberna är nämligen tömda i de rum som undergått reparation men ännu ej färdigställda.

***

JAG BRÖT brevet från Anna-Maria — alltid lika kärkommet — och läste: — Vi vill gärna komma och hälsa på er, skulle vara så roligt. Vi vet ju att ni håller på och reparerar, men vi skulle bara komma över en dag. Och Algot och du skulle väl behöva vila er och koppla av tillsammans med oss — bara över en dag...

***

JAG BÖRJADE kasta vilda blickar omkring mig — på all bråte som är uppstaplad från de tömda rummen, reste mig med brevet i handen för att överblicka slagfältet ordentligt, tog mig in i sovrummet där klädkorgar med böcker och annat gjorde vägen till sängen nästan oframkomlig, gick ned i undre våningen och in i de så kallade sällskapsrummen. Glas och porslin överallt från förvaringskåpen som inte kunnat flyttas utan att tömmas, den inlyfta "hallpinnen" som bägnade av ytterkläder, korgar med handskar och schalar hopfösta i ett hörn. Och skor, skor, skor, alla nästan vita av vad det nu kunde vara.

***

IN PÅ allt detta silade den trista, grå dagern genom kor-

PUPSI

9/10 - 84
26

Stjärnsidan Fynden i bakugnen

NU HAR vi tömt bakugnen — bakvägen så att säga. Från det håll där en dörröppning tagits upp för ett kvarts sekel sedan. Från hallsidan. Från andra sidan, bakom ugnsluckan i köket, hittar man bara stekpannor. Men från den andra sidan, i den gamla bakugnens mörka djup dit lamp-ljuset aldrig når, gjorde vi verkliga fynd.

***

FRÅN hatthyllan har det ramlat ned mössor, vantar och halsdukar som försvunnit i mörka djupet. Koftor och vantar har ramlat från sina galgar och varit försvunna, som vi trodde, för alltid. En extraskiva till matsalsbordet, som vi letat som gänningar efter, hittade vi också. Och två paket spisbröd i en plastpåse. De hade verkligen hållit sig torra och knapriga! (Nej, spisbrödet var inte från den tiden då bakugnen ännu var i bruk. Jag hade själv lagt in dem efter "storhandel" till extrapris och sedan glömt bort dem.)

***

ALGOT har ibland talat om att vi skulle återställa den gamla bakugnen till sitt ursprungliga skick. Men jag har nekat. Fattas bara att jag skulle känna mig tvingad att ANVÄNDA den också. Och ställa till med storbak två gånger om året. Och var skulle vi FÖRVARA storbaket — på en stång i kökstatet kanske. Som min mormor hade i den ena änden av stängen hängde mormors våla strumpor på tork oen i den andra änden hängde mormors Johnes, som jag minns det. Och för resten har vi ingen brödspade med långt skaft — det har jag framhållit. Så jag kiarar mig nog.

***

I STÄLLET bygger Algot in en standardgarderob i bakugnen. För riva den går ju inte — då skulle väl hela huset rasa ihop. Och det vore synd efter all denna uppbyggnad och förbättring som huset har genomgått. Det bör kunna stå luli i minst 77 år till.

***

MITT UPPE i allihop har vi varit när till Östergötland och "stängt" Torpel för vintern. En patrull, tre man stark. Renal rabatter, bröd mat med redskap och verktyg för vintern mm. Mat måste

PUPSI

man ha med för att slippa laga den där.

— Du tar med för mycket mat, sa Algot, vi skall ju bara stanna över en natt... och rökt sik köper vi ju hos handlarn där nere.

— Visst, sa jag, men en sillbit är gott till söndagsfrukost. Och smör och bröd och ägg och ost och sallad och potatis... och så har jag en gryta kalops...

— Ta inte med kalopsen, sa Algot.

Men jag tog med kalopsen. Och den blev aldrig rörd.

***

NÄR VI kom hem igen och jag packade upp den tunga järngrytan med kalopsen, sa Algot förstas: — Varför tog du med kalopsen... Vad säger man när man har haft fel — något måste man hitta på:

— Jag tog med den för att den skulle slippa vara ensam hemma. Kalops tycker inte om att vara ensam med alla sina små bitar, det är det värsta den vet!

Och så värmda jag kalopsen och serverade den med nykokt potatis, rödbetor och en grönsallad bredvid. Alla åt med god aptit. Och förvann sedan till "sina pullor". (Det här med pullorna skall jag förklara nästa gång.)

***

— KORS VAD det var avfotkat här då, sa jag högt för mig själv då jag blev ensam i köket.

— Inte är du ensam, hörde jag det pipa från kalopsrytan. Du har ju oss... nej, det hörde jag inte, men jag tänkte att jag SKULLE KUNNA ha hört det om kalopsen kunnat tala...

När det gäller att röja upp i köket efter en god middag, är jag som kalops — jag vill inte heller vara ensam!

5/11 - 84
26

Stjärnsidan Att gå till sina pullor...

JAG MINNS ett litet hemman i Småland. Det var mitt, då för liden, lilla barns farmors föräldrahem. En röd stuga på en grön kulle. Nedanför låg trädgården och där den slutade barns uthusen — en lång rad rummer med ladugård, vedbod och dass. Som flygel låg svinhuset med sin utgång där två grisar gick och bokade och nötrade och ville bli kllade då någon hade ärende åt det hållet. De hette den här sommaren Stor-Klas och Lille-Klas. Det lilla stället hette Grönkulle — vad anars!

***

PÅ ANDRA sidan om den obligatoriska stenvägen och den lilla slingrande vägen låg gammalstugan som var gårdens första manbyggnad. Den hette Gladhytt. Där låg också hönsstallet med sin hönsgrädd. Bakom Gladhytt och hönsstallet stod skogen ganska tät.

Nedanför Grönkullens verandatrapp fanns en blomsterlund med skära snäckor omkring och på var sida om uppfartsgången fanns en blomsterlund som gick ända ned till grunden. På baksidan om huset var köksingången. Det var den som användes till vardags.

***

I TRÄDGÅRDEN fanns allt som hör en trädgård till av fruktträd och bärbuskar. Även ett jordgubbsland av större format. Där låg också brunnen med sitt lilla tak och sin vinsch. Utanför stenvägen, som avgränsade trädgården åt baksidan, låg potatill och rovländ, ett litet sädesfält och en äng där ställets två kor gick och betade.

Det lilla stället beboddes och sköttes av en morbror och den andra var köttslig. Alla tre var ganska till ären komna och mycket förtjuvande — var och en på sitt sätt.

***

STÄLLET var helt ursprungligt. Inga moderniteter — förutom el. Morbror var emot alla nymodigheter. — Det som dög åt far och mor, det duger åt oss, sa han ständigt. Fast då elektriciteten kom hade han varit tvungen att bli med. Det skeddde inte

PUPSI

9/12 - 84
26

Julgran- letarna

EN SNÖRIK vinter i min späda barndom fick jag första gången gå med ut i skogen när julgranen skulle huggas. Pappa var till sjöss och skulle inte komma hem till jul, så det var mamma som skulle hugga.

Tant Thea var med. Även hon var "sjöanka". Farbror Olle var på samma båt som pappa. Det var tant Thea som ordnat tillstånd av markägaren — åtminstone sa hon det. Fast mamma var nog lite skeptisk.

***

VAR SIN YXA hade granletarna med sig, väl inlindade i tidningspapper och burna som om det var blompaket. Tre barn i förskoleåldern hade de också med. Vi ungar tyckte att det var ett spännande äventyr — åtminstone i början. Det var mycket snö i skogen. Vi pulsade omkring i våra mammors fotspår och kände oss betydelsefulla. Det kändes viktigt att få vara med och välja ut julgran.

Till slut hade mamma och Thea funnit var sin gran som dög — som inte var för stor, men heller inte för liten, som inte var för gles, men heller inte för tät. Som hade den rätta, friskt gröna färgen och var välväxt runt om. Möjligen kunde den få vara litet platt på ena sidan. Det var bra då man var trångbodd.

***

EFTERÅT gick vi hem till oss och mamma kokade kaffe och choklad och bredde smörgåsar. Mamma la in en brasa i kakelugnen i rummet och dukade där inne. Å, vad det var skönt, och vad det smakade med varm choklad. Vi barn var så trötta i våra små ben.

Den lille Olof, som bara var fem år, satt alldeles tyst och bara doppade. Han satt på en kudde för att han skulle räcka upp. När han doppat färdigt lutade han sig bakåt, satt och dinglade långsamt med benen, alldeles försjunken i sig själv — som det tycktes. Men plötsligt sa den lille Olof:

— Har ni eran bricka i rummet — vi har våran bricka i köket, för mamma tycker att det ser så fattigt ut å ha na i rummet...

***

Alla tittade vi på nickelbrickan i det broderade brickbandet på rumsväggen. Tant Thea såg generad ut men mamma bara skrattade och sa någonting om att ungar är för härliga.

***

DET SKULLE dröja tio år innan jag nästa gång hade till-

fälle att få följa med till skogen för att se ut en julgran. Vi skulle hugga tre granar, bästa vännen Elna och jag. En till Elnas föräldrahem, en till mitt. Och så en till markägaren. Vi var i den ystra 15-18-årsåldern när livet lekte. Det var en snöfattig vinter och vi sprang omkring i ungskogen och glodde och letade, valde och vrakade. Hittade en underbart välväxt gran — och dessutom med två toppar. Vilken lycka — TVÅ vackra toppar!

***

VI SÅG i andanom hur granen skulle ta sig ut pyntad, med en flagga i den ena toppen och en glitterstjärna i den andra. Raskt högg vi ned den. Och började leta efter flera sådana granar. För nu dög ingenting annat.

Vi måtte ha kommit in i ett "stilm" av tvåtoppiga granar, för vi fann verkligen två till som var lika vackra. Lyckliga tågade vi hemåt med fynden.

***

FÖRSTA bakslaget kom hemma hos Elna. — Tokiga ungar, en sån gran kan man väl inte ha...

Markägaren ratade också den tvåtoppiga. Till ris framför farstubbyron kunde den förstas duga. Men nya granar måste huggas — som såg ut som folk...

***

VIS AV skadan och fylld av onda aningar över mitt julgransfynds framtida öde, smusslade jag den bakom vedboden då jag kom hem. Mina föräldrar ställdes senare inför fullbordat faktum: En tvåtoppig julgran med en flagga i den ena toppen och en glitterstjärna i den andra...

PUPSI

När man läser om hur politikerna behandlar Artur Gustafsson känns det väldigt långt till valet. De skall bort allihop. Jag blir förtvivlad, arg och hjälplös. Vad är vi utsatta för av våra styrande stollar egentligen? Jag blir alldeles het. Styr politikerna i Oxelösund bara av prestige? Eller vad är det frågan om...?

Artur Gustafsson skall självklart ha samma garantier som de andra tomtägarna. Det är hur solklart som helst.

Gulli Lindgren, Vrena

Gröt eller fiskpinnar

Nu har spänningen lättat. Pensionärer och barnfamiljer har fått reda på vad den utlovade höjningen i praktiken innebär. Löftena var runda — full kompensation och mer till! Besvikelsen är desto större.

Nu är det ju så att bland alla kategorier av den svenska befolkningen finns det "bättre ställda" och "sämre ställda". De som har det "bra ställt" kan unna sig något av det som brukar kallas för livets goda. Resor, prylar, gott att äta, gott att dricka osv.

Andra hankar sig fram, ekonomin går med nöd och näppe runt. Medan andra — trots fasta inkomster och ett skötsamt liv — måste få socialhjälp. Det är trist.

Allt dra in på de fasta utgifterna går inte — de är som de är. Återstår matkontot. Det kan naturligtvis bli hur stort som helst om man går och impulsöpplockar i snabbköpet. Men inte blir litet som helst hur väl man än planerar inköpen. Men har man tid och intresse att LAGA mat är mycket vinnigt. Sopp-skivliten på burk och färdigmat i frysdiskarna är dyrt mat. Och trist. Vem köper sådant! Inte de "bäst ställda" vill — de un-

nar sig gott att äta. Inte de "sämst ställda", de har inte råd. Man undrar!

Läste om en barnfamilj som hade det knepigt. "Det blir ofta gröt till lunch", stod det. Det verkade vettigt. Och var väl inte avsett som någon klagan, fast det verkade så.

Gröt är näringsrik, god — och billig.

Läste tidigare om en annan barnfamilj. Fem barn och fick ha sin mamma hemma. De hade det också knapert.

"Det är värst med matkontot, det blir mest fiskpinnar," klagade mamman. (???????)

SN 19-85 GL-N

Stjärnsidan

Tjall på linjen

SYRRAN ringde nyss. Hon undrade om det var jag som hade försökt att ringa henne precis strax före. En signal — nej flera — men ingen kontakt, inte ett liv i andra änden av tråden.

Men denna gång var det inte jag. Annars brukar det vara det. Syrran bodde i Stockholm, närmare bestämt i Enskede, närmare bestämt i Blåsut — eller Sugin, som den något humoristiska delen av den traktens befolkning brukar säga.

***

TELEFONLEDNINGEN mellan Blåsut och Vrena är inte telefonförbindelsvändig, om jag så får säga. Den funkar inte, med andra ord.

Jag slår hennes nummer. Sedan händer ingenting — inte ens det minsta knäpp. Det är alldeles tyst, sånär som på ett litet sus. Sedan försöker jag igen. Och igen och igen. Men ingenting härs utom det lilla suset. Jag väntar en stund och försöker igen. Men bara samma vaibekanta sus...

***

DET GÄLLER att inte ge sig. För jag försöker ju använda telefonen därför att jag VILL SÄGA någonting. Till sist kanske det kopplar. Men då tutar det upptaget. Då är det syrran som försöker all ringa mig för att fråga om det är jag som försöker ringa henne. Och vid nästa försök så kopplar det INTE. Så där kan det hålla på alltmedan dagen går över i natt. I telefonens lågprisland. Som något tjallhuvud med anknytning till Televerket har tuffat på att uttrycka det.

PUPSI

DET LIGGER något i det. Det blir allra billigast att inte komma fram på linjen. Kan man hoppas. Televerket är ju annars känt för att ta betalt för INTE-TJÄNSTER. Som att inte stå i telefonkatalogen till exempel.

Däremot tar man visst betalt för all den andra käftan av de du som är ett också vill synas i telefonkatalogen. Det är managerialt gjort av Televerket. För oftast är det ju mannen som av någon dunkel anledning står för telefonabonnemang.

***

FÖR ÖVRIGT är julen ämt och granen har ämt ut. Den barrade så djant att det inte var lämpligt att bara bära ut den. Det skulle ha DRASAT bär hela vägen ut. Så vi tog busksaxen och klippte den i bitar som vi försiktigt la i en sopsäck. Sedan sa vi hurra, hurra, hurra... när vi bar ned sopsäcken i pannrummet.

***

TILL HUKKLAPP Har jag en knapptelefon. Den är bra. Nu skall jag försöka att ringa till syrran.

Till nästa jul vill jag ha en ny telefonledning till Blåsut — av Televerket.

Stjärnsidan

30 2/1-85

Tvätta förr och nu

JAG TVÄTTAR i dag. Det är lätt. Tvättmaskinen är en av civilisationens välsignelser. Om storebror kom och sa åt mig att det inte går för sig att inneha både tvättmaskin och dammsugare, så skulle jag välja bort dammsugaren.

***

ATT TVÄTTA har inte alltid varit lätt. Hela veckan gick åt i tvättstugan förr i världen. Det var blötlagning i Henko och kokning i Persil och skrubbing och guggning och borstning. Till sist skulle tvätten sköljas i många vatten. Och sedan vridas så hårt som möjligt.

Mamma lärde sina båda flickor att tvätta. Koka vit-tvätt gick väl an, men hu för att tvätta "randigt".

Man måste lägga manken till, sa mamma och gnodde på med rotborsten mot plagget som låg utbrett på den släta träbrådan i tvättbunken.

Vattnet skvätte och stänktes, det ångade från tvättgrytan. Men det var rart i alla fall för veden knastrade och brann under pannmuren.

***

VI HADE det bra ändå i mammas tvättstuga. Gott om vatten i kranarna och bara att tippa ut det begagnade vattnet. Det förrvann i golvbrunnen. Men vatten blev vi, trots stort säckförkläde, stövlar och klut på huvudet. I synner-

het gick ångan hårt åt frisyrren. Ofta hade vi garderat med sämskskinnsplöjter under kluten.

***

TVÄTTMASKINEN är kvinnans frölossning och frigörelse. Även så till vida att även en man kan klara av att trycka in ett par knappar. Tvättmaskinen är även mannens frigörelse. Men det gäller att välja rätt program. Ett par yllestrumpor av normal manstorlek kan bli alldeles lagom åt en tvååring om det har tryckts på fel knappar.

***

KOMMER att tänka på tredjemaskinisten ombord på minsveparen SÖKAREN. (Fars historia.) Han la alla sina yllestrumpor — utom det paret han hade på sig — i blöt i lut. De blev liggande länge. När han sent omsider hade bestämt sig för att tvätta upp dem, fanns de inte kvar. Lutten hade tagit dem.

***

NU SKALL jag gå ned i tvättstugan och ta hand om tvätten. Ty ännu har vi inte möjlighet att ta den ur maskinen vikt och bundad med sidenband omkring. Det har faktiskt funnits fruar förr i världen som knöt sidenband omkring sina lankans- och örngottsuntar. Men dit hörde aldrig

PUPSI

Stjärnsidan

30 SN 21-1-85

Tack vare den Lingska gymnastiken...

LJLSET har kommit tillbaka och solen tittar fram då och då mellan snöovädren.

Händelsevis har jag nystadat omkring mig och det känns dubbelt skönt just när solen tittar in. Solen är den omutlige avslöjaren. Här om sistens avslöjade den att jag glömt att dammsuga dammsugaren! Det gör jag ofta. Liksom jag glömmer att diska diskstället. Men det beror på att diskstället oftast är under användning. Det gäller att ta sig i kragen för att inte glömma bort att komma ihåg.

***

ATT tänka kan också vara svårt. En del tänkar är dessutom inte alls tänkta att tänkas — de kommer ändå — olovandes. Och ibland även oövalkomna. Man får ta de onda tankarna med de goda.

Jag kan inte tänka när radion är på säger jag till Algot.

Jasså, säger Algot, tänkar du! Jag trodde du särev... Först tänker jag att Algot tanke var skev. Men vid närmare eftertanke kan det ligga

något i den — det ser inte bättre ut!

***

STARKT kaffe får tankarna att klarna. Jag brygger mig litet starkt kaffe. Men inte tillräckligt litet. Det blev litet för mycket.

Kaffe är dyrt — inte kan man stå bort det. Jag dricker ur det som är litet för mycket också. Usch vad jag mår illa av den lilla sista kaffeskvåten. Och dessutom är den borta i alla fall. Så går det när dumheten och snålheten bedrar visheten...

***

DET ÄR inte bara kaffet som är dyrt — allting är dyrt. Och prislistorna — detta stöd då man handlar med slak portmonnä — försvinner mer och mer. Priset står på hyllkanten av. Härda brodet ligger på nedersta hyllan. Vad kostar rånne hårda ordet! Den saken är inte lätt att ta reda på!

Men tack vare den Lingska gymnastiken så kanske det går!

PUPSI

SN 13/2 -85

Om kommunal service

GUBBEN I LÅDAN är bra. Han gör en samhällsnyttig insats då han påtalar sådant som inte är bra — många gånger med en bättring som följd. Hop- pas att han fortsätter med det. För litet sedan påtalade han en brist i kommunens service. Det gällde en upplysning i kommu-

Det hade gått med ännu färre ord än den snorkiga upplysningen om var i katalogen den för stunden något vilna skatte- betalaren skulle söka. En fusklapp kunde damen ju haft om siffrorna 830 70 var för svå- ra. Upplysningen om var numret

skulle sökas hade kunnat gå un- der beteckningen "hälv servit- ce" om tonen varit vänlig. Det finns givetvis också vän- liga röster i kommunens växel. Det är en tröst för oss som får stå för flöterna — i form av lö- ner mm till offentliga sektorn. Också småst

SN 29-1-85

Gubben i lådan

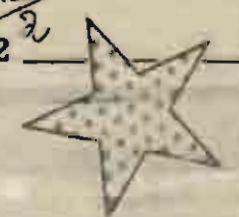
tycker att service borde vara ett självklart begrepp för personalen i Nyköpings kommuns växel.

Som lex att hjälpa deklarerar med uppgift om numret till Lokala skatte- myndigheten i stället för att snäsa av med att "det står under L i katalogen".

SN 13/2 -85

22

Stjärnsidan

Gå på charm kurs

JAG SER i husorganet att Elsa Karlsson från Gnesta fått svar från Sten Andersson. Elsa hade reagerat sunt på brevet till pensionärerna som var undertecknat av Kjell-Olof Feldt och Sten Andersson.

***

NU UNDRAR jag vad Elsa har som inte jag har. Jag skrev för över ett år sedan till Sten med anledning av alla påståenden då om den flotta höjningen som kommit pensionärerna till del. Med SKARPA tillsade jag honom att jag ville ha svar med förklaring ögonaböj! Men inte ett livstecken har han givit ifrån sig. Att inte svara på brev är nästintill det fulaste som finns.

***

NU HAR JAG letat en lång stund efter kopian på brevet till socialministern för att om igen kunna gälla mig åt den avhyvling som jag bestod honom för över ett år sedan. Men utan resultat. Kopian är borta.

Sonen, som gästar mig just nu, har kastat fram att det kanske är en ny Wälgateafär under uppsegling. Kanske Sten eller någon av hans hej- öskar tassat in här bakom min rygg under nattens mör- ka timmar och lagt beslag på det viktiga dokumentet. Fy på dem i så fall...

***

EN VÅN ringde nyss och ta- lade om att de varit på tele- verket och beställt en telefon.

— Men vi blev så snorkigt berröta att vi var både led- na och förargade då vi gick ditifrån. Men vad skall man göra — det finns ingen an- nansans att stå för att be-

ställa ett nytt telefonabonne- mang...

— EN ANNAN gång, berättade vännen, hade jag fått ett besked angående min skatte- deklaration. Det var ett allde- les felaktigt besked och jag hade klorna ute redan då jag blev in i Landstingshuset. Men jag blev så vänligt och trev- ligt bemött att ilskan försvann och allt kunde redas upp snyggt och fint.

— Förmodligen har de varit på charmkurs, tänkte jag då, så vännen.

***

ATT "gå på charmkurs" in- nebär väl att få lära sig att uppträda vänligt och till- mötesgående mot andra män- niskor i allmänhet. Och mot människor som man är satt att betjuna i synnerhet.

***

KONSTIGT att det skall be- hövas charmkurs till det

Charm är väl annars något som inte går att lära — den finns där som utgångspunkt. Med vänlighet och tillmötes- gående i släptåg. Tack för alla dem som besitter detta goda. De lyser upp i en grå vardag och kan rent utav rädda de- gen!

Beträffande Sten skulle jag nog vilja rekommendera en charmkurs i alla fall...

PUPSI

SN 26/2 -85

22

Stjärnsidan

Min eteriska substans

EN SOLIG dag som denna har jag börjat fundera. En so- lig dag som denna då termi- metern visar 7 plusgrader — i solen förtäsa, och det känns jämförelsevis MILT ute efter många veckors hård fylla. En sådan här dag skulle man kunna smaka dammråsan ut genom fönstret utan att ris- kera att förfrysas nästippen.

***

KROPPEN skulle visst or- ka att städa, men det är något som tar emot, som säger ifrån. Är det självbevarelse- driften — varför slita på krop- pen och dammråsan just i dag, tids nog tar båda slut. El- ler är det förståndet — varför städa en solig dag då man kan göra så mycket annat som är trevligare. — Eller är det manne själen — det där odefi- nierbara, sköra som bor i kroppen och gör att det är nå- gon mening med att kroppen finns till...

***

VAR någonstans i oss bor själen — bor den nedanför halsen eller ovanför halsen? Kanske är det den som sitter som en gråtklump i själva halsen ibland...

***

JAG HAR nu slagit upp or- det SJÄL i Bonniers Konver- sationslexikon, tryckt 1927. Där står att själbegreppet har utvecklats sig ur den pri- mitiva människans världs- åskådning. Man tänker sig själen som en finare, eterisk substans som bor i kroppen och under vissa förhållanden kan föra ett självständigt liv.

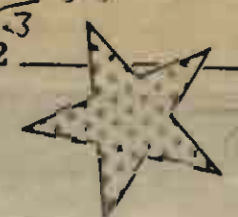
***

SJÄLEN bor i kroppen allt- så. Men detta ansågs i anti- ken. I modernare filosofi har några av filosoferna fattat själen som hjärnans funktio-

PUPSI

SN 4/3 -85

22

Stjärnsidan

Livets oförändringar

FÖR LITET sedan hade jag en del funderingar omkring själen och dess boning. Samt dess eventuella rörlighet.

Och då måste hon läsa om det sista. Vilka små tyranner!

***

ETT par dagar senare då jag läste en av huvudstadsdra- karna fick jag se följande lilla dagsvers kallad SJÄLA- VANDRING: — En vinterdag när det är kallt/jag andas ut och ser effekten/min inre doldis tar gestalt/Den syns, min själ, i andedrårkten.

HON HADE ett kraftigt rött hår med en flätad korg i nacken, minns jag. Lampans apelsingula porslinskärm spred ett varmt, hemtrevligt sken i rummet. Lampan bestod för övrigt av ett kraftigt mässingsrör och en rund järn- fot. Delar av en mina. Foten hade varit locket till minan.

***

DET ÄR signaturen NG som i fyra små rader på sitt eget lilla har att tolkat mysteriet människosjälen. Då det är kallt förångas själen och tumlar ut ur oss — precis som anden i Aladdins lampa. Fast önska sig något är väl inte lönt. Möjligen då att själen så fort som möjligt tumlar in igen.

Den där lampan hade väl kommit till under några fri- vakter ombord, kan jag tro. Då minan ännu var "rykande färsk", eftersom pappa tjänstgjorde på minsveparen SÖKAREN under och strax efter första världskriget.

***

SER I samma tidning att BARNEN FRÅN FROST- MOFJÄLLET kommit ut i ännu en upplaga. Det väcker barndomsminnen.

PÅ DEN tiden bodde vi granne med en frisör. En kväll kom han in vårt kök och hade saxen med sig. Och så föll mammas fläta och hon blev shinglad och modern.

***

Men pappa blev både ledsen och arg då han kom hem. Han hade gillat mammas hår då det var så långt att hon kunde "sitte på det".

Men pappa blev både ledsen och arg då han kom hem. Han hade gillat mammas hår då det var så långt att hon kunde "sitte på det".

***

HON SATT alltid vid skriv- bordets kortsida för att kom- ma så nära lampskenet som möjligt. Ibland gäspade hon och då blev vi arga för vi hör- de inte vad hon läste just då.

VAD VI människor är bräckliga och kortvariga här på jorden — jämfört med tingen och litteraturen. Den gamla, originella skrivbords- lampan fungerar än. Den står här på samma gamla skriv- bord. Och historien om de för- äldralösa barnen som bodde under en yvig gran, den läses av nya barn genom åren.

***

Mammas fläta finns också kvar — oförändrat kopparröd, i en liten ask uppe på vinden.

PUPSI

11/9-85
26

Stjärnsidan

Om Läkarbilen m m

NÄR DETTA skrivs är det snart påsk — och när det läses är påsken över. Gråldugg står dagern utanför fönstren och ingen ljusning för påskhelgen enligt SMHI. Men skatorna bygger högt i träden, har vi sett och då blir det en fin sommar sägs det.

***

ALLA TALAR om vädret — och om Strindbergsserien, som nyligen avslutats. För min del hade jag svårt för den. Hur jag än bemödade mig, så såg jag bara Tommy Berggren, som glodde tjurigt och lejt på sina kvinnor och inte ens gitte svara på tilltal. Strindberg blev inte Strindberg förrän han blev så gammal att det inte längre syntes att det var Tommy. Och det var i senaste laget, för då var ju serien slut.

***

HÄLSAN — eller brist på hälsa — är också ett ständigt återkommande samtalsämne. Av omtanke frågar vi var-

andra ständigt hur det står till. I vinter har den så kallade FILIPPIN ställt till det för många av oss. Apropå det — vad skulle vi ta oss till utan LÄKARBILEN när vi inte orkar ta oss till läkarstation?

***

ATT FÅ hem en läkare till sängkanten när man ligger sjuk och hjälplös, kan inte nog värderas. Dessutom har Läkarbilens bemanning säkert hindrat många hostor från att spridas i läkarstationernas väntrum. Våra styrande, som inte unnar oss att få hem en läkare då vi är sjuka, har gjort bort sig ännu en gång!

***

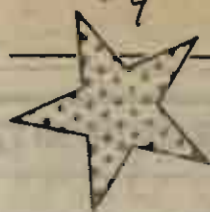
NÄR Läkarbilen uteslöts från Försäkringskassan tog man första steget till en sjukvård som kanske inte alla har råd med. Det är helt obegripligt att ett sådant beslut kan fattas.

Men de som fattade beslutet har förstås råd...

PUPSI

14/9-85
22

Stjärnsidan

Gör det — Televerket!

TELEVERKET LURAS INTE. Annonserar Televerket med fetstil i dagarna. Som allbi drar man till med Ansgar!?

Nej visst, Televerkets högsta ledning har ju ERKÄNT att de bestäljt oss. Och då kanske det inte räknas som luren-drejeri längre. Att ringa riks har länge varit äventyrligt. Vi vet aldrig hur många försök vi måste göra innan vi kommer fram. Ibland får vi ge upp. Men varje försök markeras som samtal. Enligt Televerket rör det sig om så små pengar att det är "försumbart".

***

DET SOM är små pengar för Televerket (fast många bäckar små gor ju en stor å) är inte så små för oss abonnenter. Och vi kan inte veta hur många tior det har blivit på räkningen för alla samtal som aldrig blivit kopplade.

***

MEN JAG kan berätta ett knep som min syster och jag har kommit på av en slump. När hennes telefon i OS-området ringar och hon står där och ropar hållå utan att få nå-

got svar, då vet hon att det är hennes syster i 0155-området som sitter med en dödstyst telefonlur i sin hand. Efter ett antal hallån petade hon en gång ned en av knapparna i telefonklykan för att ringa upp. Och vad fick hon höra —

jo en mumlande ramsa, där hon tydligt kunde urskilja ordet förbaskat.

Det var jag som satt i väntans tider med denna milda svordom på mina lappar. Så numera praktiserar vi detta knep och lurar därmed Televerket på orätt förtjänade pengar.

***

GACK OCH gör sammaledes. Det är alltid "motlagaren" som skall peta på knappen i klykan. Och — samsalabim — så har man varit på träden.

Det är Televerkets solklara skyldighet att sprida detta enkla knep via telefonklykan.

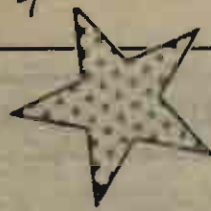
***

GÖR DET, Televerket — och strunta i Ansgar!

PUPSI

22/9-85
26

Stjärnsidan

Stackars Bamse...

...ELLER TIM, som han egentligen heter. Helt blind, knölar på ryggen, längtar efter husse, forslas omkring bland främmande människor. Finns det ingen vettig människa som inser att det bästa för den gamle, sjuke hunden är att få slippa? Slippa gå som följetong i pressen, slippa utnyttjas av publicitetshungri-ga före detta kungligheter, slippa opereras — hur nu en sådan operation kan lyckas?

***

ÄR HUNDÖGON så mycket annorlunda än människögon? Vi måste ju få en linse inopererad eller bära tjocka glasögon för att återfå synen. Hur gör man med en hund?

Och stackars Tims gamle husse som ligger sjuk och hjälplös och inte kan komma till sin väns undsättning. Vad han måtte plågas av Tims öde.

***

DÅ HAN tillsammans med sin son bestämt, att det bästa för hunden var att han fick somna in, blev det protester i spalterna. Beslutet framställdes nästan som hjärtlöst — pengarna var ju donerade till operationen av Tims ögon... Beslutet borde ha stått fast — och den olustiga snyft- och solskenshistorien hade blivit betydligt kortare. Men i missriktad omtanke unnade man inte den olycklige och vilsne gråhunden en befriande spruta.

PUPSI

DET ÄR skönt — inte bara för skalder, att få sova. Dessutom — att vara död är inte farligt. Det är som att inte vara född — och det var ju inte farligt.

Tänk om man börjar experimentera med Tims ögon. Det var väl egentligen ingen som ville "rädda" honom till ett sådant öde. Eller till att få en bångstyrig och levnads-glad valp som komrat. Det kan bli jobbigt för en hund som är sjuk och trött.

***

SOM MÅNGÅRIG före detta hundägare gråter mitt hjärta både för den sjuke gråhunden och för hans husse. Och jag hoppas att man vid detta laget har kommit på att det gäller hundens bästa. Och inte någonting annat! Tim har plågats nog!!

29/7-85

Ros och ris åt TV

SÄGA vad man vill om TV-programmen — och det gör vi ju också. Det är en blandad kompot där somligt är bra, annat mindre bra och en del är dåligt.

***

FREDAGEN den 19 april var botten nådd — kan man hoppas. Det gäller Hemma Hoz-programmet, som fredagen innan var enbart lurvigt. Nu var det dessutom mycket smaklöst med sitt Tema — kärlek. Det var äckligt, tyckte jag. Och jag är ändå ingen sipp person — långt därifrån. Hur kan programmakarna underskatta oss så grovt. Och slösa så med våra licens-pengar...

***

JAG satt där framför teven och nickade och sov. Plirade till ibland för att bara upptäcka att de annars så bra skådespelarna fortfarande höll på och klantade på bänkar och bord. Jag hade givit mig kattsingen på att jag skulle orka med att få bevittna hur JR skulle ta sig ur finkan.

Dallas har man makat på till nästan mitt i natten. Kan-ske programmakarna vill för-skona oss från den serien som så många ändå vill följa för att "se hur det går". Och visst är den glättad, överklig och grund. Men jämfört med Hemma Hoz är den rena fin-kulturen!

***

MEN genom teve får vi veta och lära mycket också. I programmet i trädgårdslandet, fick jag bekräftat vad jag själv tyckt länge. Att den krukväxtjord vi köper i plast-påsar i snabbköpet (bland andra ställen) sk näringsrik mulljord, inte alls är bra. Den bör blandas upp med både det ena och det andra. Annan jord, sand osv.

***

NÄR KOM barndomens minnen. Hur mamma snörde av mig kängorna då jag kom in. Hur skönt det var då hon drog i strumptån så att strumpan kom loss från foten...

Då mamma sedan var en liten hjälplös gumma, gjorde vi likadant då hon skulle vila — tog av henne skorna och drog i strumptåna. Hon suckade beåttat då hon lade sig till rätta på slummerkudden för sin middagsvila.

***

SENARE på kvällen sändes sista delen av den intressanta serien Arkeologi. Men där mellan — i programmet På äldre dar — blev jag både upprörd och ledsen. Programledaren My Persson på besök i ett fd hyreshus, om-besök till hem för en grupp äldre människor med skåderaderna. Detta var ett alternativ till långvården. Och

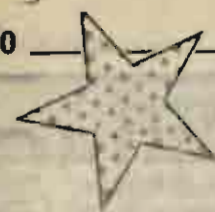
***

STACKARS lilla, hjälplösa Charlotta hade ingen som drog i strumptåna. Och stackars My Persson, som så blottade bristen på omtanke och omsorg. Hon som har sagt att hon gör dessa program därför att hon tycker så mycket om gamla människor!

PUPSI

7-85

30

Stjärnsidan

Som en bruten blomma i vårens tid...

UTE BLÅSER friska vårvindar, solen lyser grant och den sista isen runt Hallbosjöns stränder håller på att ruttna bort. De sista snöhögarna ger ifrån sig små rännilar — som en stilla gråt och vintergäcken tittar upp genom fjolårslöven.

Vintergäcken tycker nog att det är bra att vi var lata i höstas. Det gamla lövtäcket har säkert varit skönt under de kalla nätterna som har varit.

***

EN GLITTRANDE vårdag som denna vaknar lusten att sätta IGÅNG GENAST, att värstada ute. Och inne — helst på en gång. Men det går ju inte. Här behövs ORGANISATION.

I tankarna går jag igenom allt som skall göras ute och inne. Räfsa, tukta, klippa, bära bort, elda, gräva, räfsa mera. Och så småningom sätta och så. Och ännu mera så småningom vattna och rensa...

Allt medan jag på lediga stunder härjar inomhus med väggar och tak, fönster och gardiner, skåp och garderober och sängkläder...

***

NU HAR jag organiserat färdigt — det var jobbigt. Jag är aldeles slut. Totalt ihopsäckad. Det får bli något lättvindigt till middag. Jag hämtar potatis och en burk pölsa i matkällaren, läser på burken: Öppna i båda ändarna och tryck ut innehållet.

Jag öppnar i båda ändarna. Men sedan står jag där — ställd skulle man kunna säga. Ihopsäckad, ställd och rädlös.

PUPSI

FÖR VAD SKALL JAG TRYCKA MED. Jag försöker med tummen, men det är löslöst. Tar sedan den gamla mortelstöten av järn. Men den är för liten i änden för att vara lämplig.

Nu kommer Algot hem. Han har varit och inhandlat ett nytt skaft till släggan. Inför mitt bryderi lånar han storsint ut det nya släggskaftet. För Algot är inte vare sig ställd eller rädlös. Och dessutom väldigt förtjust i pölsa.

***

VAD JAG har kommit fram till när jag har organiserat, tänker jag hålla tyst med till efter pölsan. Jag vill inte gärna se Algot bryta ihop över tallriken. Som en bruten blomma — en skövlad vintergäck — sörjande de gångna vintermånaderna. Brasornas och de goda böckernas lugna tid.

SN Torsdagen den 2.5.85

Dagens ros

till Signhild Skoog för den trevliga artikelserien i SN.

Pupsi

*****

10/3-85 Br gamla fotoalbum

Fotot ovan har jag hittat i minas föräldrars efterlämnade, rikliga fotosamling. De bodde som nygifta åren omkring 1915 på Freygatan i "Sibirien" i Stockholm.

Algot säger att bilen KAN vara en Tidaholmare. Men vet inte säkert. Kanske att någon annan vet...

De båda flickorna är väninor till min mor. Troligtvis — jag har ingen att fråga längre. Men de förekommer på flera foton i samlingen.

Kanske stod bilen där tillfälligt parkerad på gatan och flickorna fick posera i den. Nog ser flickan bakom ratten full i sjutton ut. Säkert klämde hon på den festliga tutan också, och fngrade litet på växelspaken. En parvel i bakgrunden tittar på. Han är så liten att han tittar säkert bara på bilen.

Biltätheten är betydande — ännu en bil skymtar. Kanske någon som är in och beställer sig ett par handgjorda skor i Handskomakeriet med den vita dörrgardinen.

Två söta flickor i en bil. I en tid då kanske ännu ingen tänkt tanken att flickor skulle kunna

lära sig att köra en bil. Det var nog väldigt roligt att låtsas.

Numera är det allom bekant och accepterat att kvinnor i allmänhet kör bil bättre och säkrare än män i allmänhet...

Men NU har jag väl stuckit fram hakan — eller HUR?

PUPSI

Vårt kära
samtalsämne

JAG LÄSTE ett kås i en huvudstadstidning:

— Det finns ingenting som är så inaktuellt som ett fyra dagar gammalt väder, stod det.

Det är så sant så. Man sitter och skriver med sol och vär utanför fönstren. Då det skrivna efter några dagar dyker upp i tidningen, kan det stackars tidningsbudet knappt ta sig fram till postlådan på grund av snö.

Det var en strålande vårdag härförleden. Men det blåste kraftigt. Granne Britta hade kommit ut till sitt sommarrike för några dagar. Hon skulle kratta löv. Jag skulle också kratta löv.

— I dag kan vi inte kratta löv, det blåser för mycket, sa vi till varandra. Vi får vänta tills i morgon.

På eftermiddagen flyttade Algot och jag ned alla snöskufflar till det gamla hönshuset vid stranden. Det ser så patetiskt ut med snöskufflar i spirande gröngräs. Även snöslungan fick åka ned. Den bytte plats med gräsklipparen.

***

MORGONEN DÄR PÅ fick Algot hämta storstövlar i källaren innan han kunde ta sig ut till postlådan. Sedan med stor möda pulsa ned till hönshuset och hämta en snöskuffel. Han skulle skotta fram sin gamla Dutte som stod med nypåtaga sommargaloscher. Och sedan skotta väg upp till vägen för att ta sig till huvudkommunen. Kloeken var sex på morgonen och snöstormen ven.

Granne Brittias löv låg under ett präktigt snötäcke. Och så gjorde även mina. Så vi slapp.

***

SEDAN DESS har våren kommit i fulla tre dagar. Och

en halv. Vi har hunnit flytta på en hel del löv. Halva dagen flyttade de på sig av sig själva. För då blåste det igen. För övrigt är det högvatten. De små, krusiga vågorna sköljer upp över bryggan. Tårpilen står i vatten ungefär upp till naveln — om den hade varit människa alltså. Och nya strandskonungen, i form av sex rejäla stockar, ligger och guppar.

***

MEN VÄRRE är det för Britta. Hennes häck släpar i vattnet. Det är en vacker välansad ligusterhäck. Hallbosjöns vatten får absolut inte stiga mer! Men regnar — det gör det igen.

Om vädret kan man alltid tala — ty något väder hava vi ju alltid. Det kom Falstaff, fakir, på redan på 1800-talet. Hurudant väder vi har om fyra dagar får vi inte veta förrän om fyra dagar. (SMHI är inte alltid att lita på.)

Till dess har det runnit mycket vatten under bruarna i Vrena. Under den gamla bron och under den nya. Det är mellan dem — just där vattnet virvlar som mest — som strömstaren har sitt viste.

PUPSI

Om tänder

TELEFONEN ringde — det var min syster Bojsingen från Blås Ut (Sug In).

— Nu skall du få höra hur jag hade det i går, sa hon. Du vet att jag har en liten tavla som föreställer Klas på hörnet, den gamla krogen från Bellmans tid. Den ligger i hörnet av Birger Jarlsgratan och Surbrunnsgatan.

— Ja, sa jag, den tavlan är fin.

***

— Jo, Krille kom upp och sa att nu skall vi äntligen gå på Klas på hörnet och festa. Han hade klätt upp sig, slipsen var kem-tvättad för 27 kronor — för den hade han spillt på sist. Så jag snofsade också upp mig och vi kom iväg.

— Det var en trevlig miljö på Klas på hörnet. Först fick vi en god sallad med gott hembakat bröd. Men plötsligt fick jag något hårt i munnen som jag spottade ut litet försynt i handen. Det såg ut som en liten gråsten — måste ha varit i mjölet, tänkte jag.

***

DÅ FLICKAN som serverade oss kom, visade jag henne den lilla stenen och sa att det var väl tur att jag inte bet av en tand.

— Oj då, sa hon, tog stenen och försvann ut i köket. Under tiden började jag att fara med tungan i munnen och fann ett håll längst där inne som jag inte kände igen. Just då kom flickan tillbaka igen och beklagade att det inte var någon sten utan en tand.

***

JAG HAR just upptäckt det, sa jag, och kände mig snopen. Vi fortsatte i alla fall vår festmåltid, maten var utmärkt. Men vi kände oss litet betryckta. Jag satt där och for med tungan i det nya hålet, som satt så långt in att jag inte ens kan använda det som

PUPSI

spothål. Och Krille spillde på slipsen igen...

***

— VAR GLAD för det du, sa jag, jag menar att hålet sitter så långt in. Hade det suttit fram till hade du visserligen kunnat spotta genom det — men ack, vilken sorglig syn... För resten hade jag samma tur själv för många år sedan. Det var innan Stadshotellet i Vadstena brann. Jag var på genomresa och åt lunch där. Plötsligt gick en tand av längst in och satte sig på tvären så jag kunde inte stänga mun. Jag kom skyndsamt därifrån, fann ett apotek tvärs över torget och med hjälp av teckenspråket frågade jag efter en tandläkare. Det fanns en i samma hus.

***

HAN LYFTE bort tanduslingen och jag kunde stänga munnen igen. Samt börja prata. Det kändes trevligt...

Berättade jag för Bojsingen. Och tröstade henne med att man kan tugga till sig många hekte, även om det fattas en och annan tand i mat- och salladsgarnityret!

***

KOMMER ATT tänka på en gammal (sann?) historia från Feilingsbro. Om han som försökte på alla vis att slippa sin rekryteringsövning. Till sist låt han rycka ut alla tänderna — nu skulle han väl slippa!

Han slapp — på grund av plattfot.

SV 13-85

Junilunch i Vrena
med "Pupsis pytt"

Ni känner henne väl från många kåserier i vår tidning. "Pupsi". Egentligen heter hon Gulli Lindgren och hon bor i en gammal vacker gul trävilla på Strandvägen i Vrena — Vrenas "guldkust" kallad — med Hallbosjön utanför fönstren, med holmar och vikar och juniblommmande träd. Gulli Lindgren är pensionär sedan något år. Hon har bott i Vrena i sju år nu, dessförinnan i Nyköping. Hon har bla varit egen företagare i barnkonfektionsbranschen; men det var under hennes Stockholmsliv, långt innan.

Hon skriver, trevligt och inspirerat, om det som händer omkring henne, och minnen av upplevelser hon haft. Hon tecknar också, och målar, och i hennes hem finns flera fina exempel på denna bildbegåvning.

Men när vi besökte henne en dag nyss, då det rullade mörka junimoln över Hallbosjön, och blåste friskt i fruktträdsblomningen, var det för att möta den "Pupsi" som är så suverän på att laga god mat. Det är ett väl dokumenterat rykte i hennes vänskrets.

Vi får smaka en av hennes "favoriter", en rätt som hon komponerat själv och gärna tar till.

— Mina vänner brukar bara kalla den för Pupsis pytt, säger hon. Den är både lättgjord och god och mättande och kan också mycket väl göras i ordning dagen före en bjudning.

(Det är sådana recept vi alltid är ute efter).

Receptet

Så här gör hon: 6 hg fläskfilé (bra att ha i frysen, för att snabbt kunna ta till) brynes, stekes och får kallna. Köttet skäres sedan i tärningar.

2-3 dl tjock grädd

10 torkade aprikoser, vattentägg några timmar, och hackas sedan i småbitar. 1 stor gul lök hackas och brynes lätt

Det rivna skalet av en apelsin (som tvättats ordentligt först, det vet vi)

2 tomater, som hackas

1-1 1/2 tsk curry

cirka 2 tsk salt (eller efter smak)

några tag med vitpepparkvarnen

Foto: LASSE SKOOG

Gulli Lindgren i sitt kök i Vrena gör klar sin favoritbjudning, sk "Pupsis pytt", som serveras med ris och fräsch grönsallad.

1 burk champinjoner (färska I dressingen ingår 2 dl går att få tag på) 1,5 dl vitvinsvinäger, 2 tsk senap, 1 msk saft av pressad gul lök samt 4,5 dl olivolja eller majsojja, vilken långsamt droppas ner i övriga ingredienser alltmedan man rör om blandningen.

Aprikoserna, apelsinskalet och curryn, ger den här grytan en ny och spännande smak. Till rätten serverar Gulli Lindgren en fräsch grönsallad med en dressing som hon tycker särskilt mycket om, receptet har hon fått från vänner i Chicago.

Och så sitter vi i hennes ljusa matrum bland de vackra ärvda möblerna och låter oss väl smaka denna junilunch. På bordet lyser vårblommorna. Livet är gott.

SOFIA

Frukträden förstörs av hungriga larver

Foto: CALINGE LINDBERG

Det är allmän frostfjäril som härjar på frukträden i Vrena.

VRENA (SN): Ett stort antal trädgårdar på Strandvägen i Vrena har i dagarna råkat ut för svåra angrepp av larver.

Frukträden är i vissa fall nästan helt kalätta.

Sannolikt är det larver av allmän frostfjäril som härjar.

Gulli Lindgren är en av de trädgårdsägare som fått svåra skador på sina fruktträd. Plommon-, äppel- och päronträden har en mängd kalätta grenar. Hon pekar in i grannens trädgård där ett träd saknar all grönska efter larvernans framfart.

— Så här ser det ut i de flesta trädgårdar på Strandvägen, säger hon. I år blir det ingen frukt.

Larven är några centimeter lång och är ljusgrön. Troligen är det en allmän frostfjäril.

Gräver ner sig

Den angriper träden vår och sommar och är som regel fullvuxen kring midsommar. Därefter gräver den ned sig i jorden och förpuppas. Efter fem månader kläcks den och kommer då upp som en liten oansenlig fjäril.

Den allmänna frostfjärilen lägger ägg på kvistar och bark som sedan övervintrar. Därför finns det visst att angreppen åter

kommer nästa år. Den kan dock slå ut på grund av sjukdom, som inte är sällsynta när det rör sig om stora angrepp.

En sätt att förebygga liknande larvangrepp är att se till att man har mycket insektsätande fåglar. Det är fåglar som mossor, flugsnappare, rödhake, rostfjäril och sädesörja. Sätter man upp fågelboikar ökar givetvis chansen att få dessa fåglar i trädgården.

BJÖRN ÅSLUND

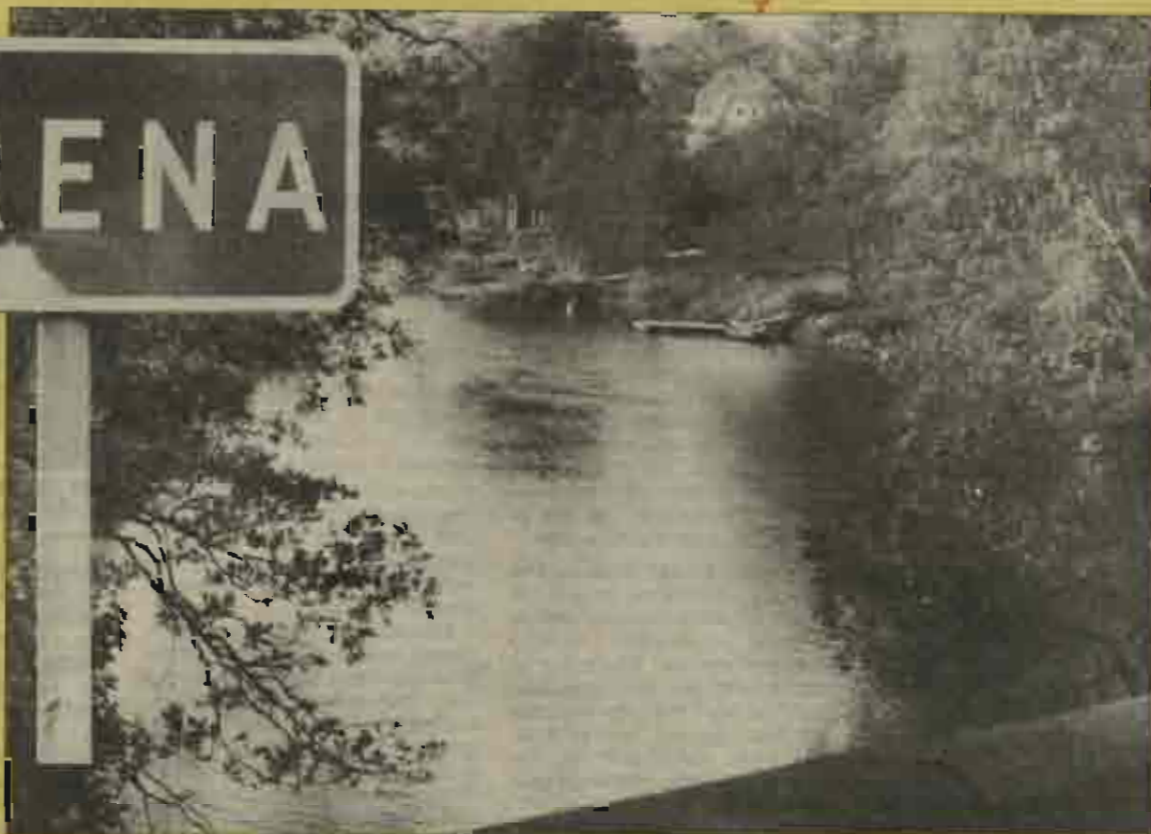
Här gäller det jobben

22-85
10

— Den stora frågan i Vrena gäller jobben. Ovissheten finns där, naturligtvis eftersom samhället är uppbyggt kring en stor industri. Speciellt är det svårt för ungdomen att få bö kvar.

Men annars trivs man i Vrena, det visar den rundvandring vår reporter gjort i dagens BLICKPUNKT.

I dagens BLICKPUNKT har vi sett till Vrena. Vrena är helt beroende av sin dominerande industri. Foto: CALINGE LINDBERG

21 85
10 **Övervakar saftkoket**

□□ Mellan besöket på postkontoret och besöket på banken rusar en annan av Vrenas kändisar hem för att övervaka saftkoket. Det är Gulli Lindgren, signaturen Pupsi, som inte är riktigt nöjd med post- och banktiderna i Vrena.

— De har inte öppet samtidigt — en halvtimme efter det att posten har stängt så öppnar banken — och då måste man göra något annat under tiden. I dag kokar jag vinbärssaft. Jag behövde få ett hål i frysen för att kunna stoppa in persilja och annat som jag skördat. Som vanligt var den full, och då var det bara att ta ut de djupfrysade bären och börja koka, säger Gulli.

Genom fönstret hos Gulli Lindgren ser man sjön Yngaren som i dag har fått flera olika färgskiftningar. Det beror på träden som kantar den och som alla försöker spegla sin färgför-

ändring i den mörka vattenspegl.

— Vrena är en trivsamt by, och samhället ligger i en underbar natur med skogar och sjöar. Vi får inte glömma Vrenaån, som förbinder de olika sjöarna med varandra. Ån, som vintertid är hemvist för strömstaren, fryser aldrig till, berättar Gulli.

Gulli Lindgren — signaturen Pupsi — kokar saft och försöker pussa ihop de olika post- och banktiderna.

SN 14-86
11

26

Stjärnsidan

Novembersol över Brandkärr

DENNA skrivmaskin är inte något elektrifierat underverk. Här är det bara pektingarna som galler. Det är tur. Efter de sedvanliga morgonsysslorna skulle jag steka H-gröten, men ingenting hände under stekpannan. Jag provade några strömbrytare, men inga lampor tändes. Strömavbrott alltså.

***

MEN MAN får inte stå handfallen när det skriker i gröttarmen. Högst uppe i ett skåp står gasolkulpen. Ett minne från ett en gång i tiden bedrivet friluftsliv och en råddare i noden för den som inte längre har någon vedspis att ty sig till vid strömavbrott.

***

MEDAN GRÖTEN stekte i det gyllenbruna smöret i stekpannan stoppade jag ned två brödkivor i brödrosten. Men ingenting hände där heller. Nävisstna, sa jag högt för mig själv. Flick vända upp och ned på rosten och skaka ut brödet igen. Eftersom inte heller ångerknappen fungerade.

***

SKULLE SEDAN ta itu med tvätten som låg stänkt i plastpåsar sedan morgonen. Men fick återigen anledning att snacka med mig själv (Nävisstna...)

Öppnade farstudörren — där var mörkt. Men jag tryckte i alla fall på hissknappen. (Hur dum får man vara?) Hämtade en ficklampa och påbörjade 5-trapporspromenaden för att titta efter något meddelande i porten.

***

MÖTTE FLICKAN ovanpå med två kassar och ficklampa i händerna. Med typisk kvinnlig kassebärarskicklighet klarade hon detta, trots bara två händer. Jag erbjöd mig att ta den ena kassen — men nej — hon är ung och rask.

***

PICK VETA att lapp i porten meddelade att kabelarbeten skulle pågå till klockan 13.00.

Så går det när man inte sticker ut näsan på en hel dag. Då vet man ingenting om lapparna i porten.

Fast Konrad hade ju vetat. Men glömt att säga något. Konrad — det är samna en som Algot. Ett visst behov av omväxling har vi väl alla — annars blir det tråkigt. Därför kallar jag numera Algot för Konrad. Algot är nämligen född på Konraddagen, så det föll sig ganska naturligt. — Då får jag väl kalla dig för Mojje då, säger Konrad...

***

NU BÖRJAR klockradion att spela, lamporna tänds litet varstans, det knäpper i stora stekplattan och brödrosten hoppar upp. Dessutom tittar solen just fram — precis som om även den vore kopplad till el-nätet!

Jag går runt och släcker och knäpper av litet varstans. Även strykjärnet. För nu skall Konrad och jag stulta ned till M-gården till den härdiga Anne och få låna petade. Det är skönt för gamla pensionärer — skorna blir så härligt rymliga.

***

HÖSTSOLEN lyser intensivt, gröna oaser omger oss runt om i vårt vackra bostadsområde. Trädens skuggor börjar redan bli dekorativt långa fast det ännu är mitt på dagen.

Visst saknar vi den glittrande Hallbosjön nedanför våra fönster — men varje bo-form har sina fördelar och behag. Våra vänner som bott i området i årtal hade rätt. Brandkärr är trivsamt — inte minst för de luftiga och fria omgivningarnas skull. Nästan som att bo på landet...

PUSPI P

SN 27-11-86

34

Stjärnsidan

Spara och Slösa

DU KAN spara 600:50, läser jag på ett kuponghäfte som droppat in genom brevlådan. Det förutsätter förstås att varje rabattkupong skall utnyttjas — och dessutom tillfullo.

Om jag inte vore så lat i detta sammanhang, skulle jag räkna ut hur mycket jag näst handla för inom en kort tidsrymd för att få åtnjuta dessa 600:50 i sparade penningmedel.

Sedan skulle jag sitta här med en massa onödigheter som jag inte ens har plats för i skåpen.

***

VISST BEHÖVER vi köpa smör, bröd, ost, kaffe ganska ofta. Och annat också. Men att behöva plocka med kuponger för att få ett något lägre pris, känns löjligt och ned-sättande. I den förlängda kassakön hinner vi tänka en hel del, medan kassörskorna plingar och plockar med kupongerna.

När skall de som håller i kupongutgivningen börja tänka?!

***

NU SITTER JAG här och bläddrar i kuponghäftet och blir mer och mer belåten vid tanken på allt som jag inte BEHÖVER köpa. Det är det mest. Samtidigt har jag börjat fundera över vilka det är som BEHÖVER köpa färdig chokladdryck och färdig välling. Ja — jag VET att det också finns färdig gröt att köpa. Att det finns avsättning för färdiglagad välling och gröt, måste bero på ett missförstånd. Dessa rätter går FORT att laga. På det finns det pengar att spara utan kuponger.

***

SÅDANA VAROR där det

slår SNABB framför varusorten skall man också passa sig för. SNABB betyder dyrare än inte snabb. Konrad kom hem en dag (för ganska länge sedan) med ett paket SNABB-havregryn. Det var ett mindre paket än det jag vanligen brukade köpa. Men i gengäld var det dyrare.

Butiksföreståndaren hade rekommenderat honom det för att havregrynen var så lättkokta. Det tog bara tre minuter.

Mina vanliga havregryn i det större, billigare paketet ville ha fem minuter på sig för att bli färdigkokta.

***

JAG BÖRJADE förstås att fundera över vad jag skulle använda de två sparade minuterna till. Men fann strax att det var en onödig fundering. Jag fick det stressigt i stället. Som den solkör jag annars är behöver jag ha fem minuter på mig för att duka fram till en prydlig gröttfrukost.

***

NU HAR jag slängt kupongerna i papperskorgen. Smör, ost, ägg, kaffe, mjöl — sådant som vi verkligen behöver, säljs litet då och då i butikerna till något lägre pris. Utan de löjliga kupongerna. Då passar vi på att handla. Öntödnarna kan vi undvara.

***

APROPA papperskorg — varför förekommer ingen pappersinsamling i Brandkärr? Kanske inte i hela Nyköping. De stora tidningsbuntarna hamnar till sist i sopcontainern i stället för att återvinnas till trossorna för vår skog och vår mjölk. Även rabattkuponger kunde återvinnas.

PUSPI P

Mitt i SN onsdagen den 10 september 1986

En gråstarrs operation — inget att ängslas för

— Du har fått grå starr på båda ögonen, mest på det vänstra, sa dr Hans Beinoff på ögonkliniken, då jag var hos honom på en koll.

Grå starr hade jag trots var något som bara drabbade andra. Men nu vet jag att det inte är något att vara ledsen för. Numera finns det bot.

Den nya metoden — den grumliga linsen avlägsnas och en plastlins opereras in i stället — kunde ännu inte utföras i Nyköping. Jag fick "stå i kö" till ögonkliniken i Eskilstuna. Och blev så småningom kallad dit.

Jag reste till Eskilstuna med stor förväntan. Och jag blev inte besviken. Vi var tre patienter som skulle opereras av ögonläkaren Thomas Holmgren dagen efter ankomstdagen. Vi blev omhändertagna på bästa sätt, förberedelserna inför operationen var noggranna. På kvällen fick vi duscha med en antiseptisk, flytande tvål. Den var så stark att vi måste ha fetvaddstussar i öronen. För att inte trumhinnan skulle fräta bort, förmodar jag. Den som ville kunde sedan få "något att sova på". Men ingen av oss ville. Stämningen var avspänd.

Något lugnande

Men morgonen därpå fick vi "något lugnande". Vi fick rena särkar och vita "förlossningsstrumpor." Och sedan fick vi "åka säng" till operationsavdelningen.

— Du ska se, sa jag till rumskamraten som skulle in först, att doktorn övar sig på dig, så att han är aldeles vaken och skärpt då det blir min tur. Sedan är han nog trött och slokar litet då han tar itu med Nisse från gubbsidan...

Men rumskamraten bara skrattade för vi hade hunnit munhuggas ganska bra och haft det riktigt gemytligt det dygn som vi levte tillsammans. Och för henne var det dessutom "andra ögat". Så hon visste.

Dåsade slött på rullbåren

Så låg jag då utanför operationsalen och väntade på min tur. Dåsade slött på min rullbår, medan man pysslade väldigt med mig. Till sist låg jag helt övertäckt — bara ansiktsplätten stack fram. Någon kom fram till mig, la en hand på det gröna paketet som var jag: — Hej Gulli, hur känns det!

Det var Thomas Holmgren. Även han var ganska maskerad, men jag kände igen honom på den lugna rösten.

Hur det kändes — ja ungefär som om det var min bästa kompis som skulle ta hand om mig.

Jag rullades in i operationsalen, fick flera sprutor runt ögat. Kände mig avslappad och trygg. Ansiktet täcktes över så att bara ögat var fritt. En syrgasslang lades in till mig i "tättet". Eller om det bara var luft. Den gjorde det i alla fall lätt för mig att andas och den gav mig svalka. Annars hade det nog blivit både kvavt och varmt i den gröna förpackningen.

Spände isär ögonlocken

Jag kände att man spände isär både övre och nedre ögonlocket med någon sorts klämma.

— Nu ser jag nog inte för grann ut, tänkte jag. Skulle jag oförhappandes möta en sån som jag — ett grönt, avlångt paket med en uppspär rad ögonglob — skulle jag nog bli spökrädd. Samtidigt kände jag mig lycklig över att operationen — som jag sett fram emot så länge — var igång.

Med hjälp av sitt "tittskåp" gjorde doktorn ett litet snitt i överkanten av regnbågshinnan, med en liten tunn och vass kniv. Med ett litet instrument — en så kallad slynga — lyftes den sjuka linsen ut. Sedan pillade doktorn omkring inne i ögat med en infusions- och aspirationsnål, en dubbel rörnål. Den spolade hela tiden vätska samtidigt som den suger upp resterna av den sjuka linsen. Thomas hjälpte till, klämde litet nedanför ögat. Det ploppade till och så tog han de sista linsresterna med pincett.

Det gjordes ordentligt rent där den sjuka linsen suttit. Det spolade hela tiden — an-

tagligen med koksallösning. Sedan tog Thomas den nya plastlinsen med pincetten. Den har två små fästen. Han förde in den genom snittet, snodde litet med den så att fästena kom på plats.

Han hade hela tiden småpratad både med mig och med sina medarbetare. Och så sa han: — Nu är den lilla linsen på plats!

— Oh, tack tack, sa jag förstås. För det är inte varje dag som man får en ny, fin ögonlins, alldeles utan grums.

Sedan syddes det lilla snittet ihop med några lutande stygn, först från det ena hållet och sedan tillbaka från det andra. Det blev som prydliga korsstygn. Cortison och penicillin sprutades in och någon slags salva lades på. Jag fick ett förband över ögat. Och så var det klart. Operationen hade tagit ungefär 45 minuter och hade varit helt smärtfri.

Doktor Thomas och syster Ann — som också var med under operationen — berättade sådant för mig som jag an-

nars inte kunde veta. Hoppas att jag har fattat dem rätt. Jag har velat berätta om en gråstarrsoperation, så som jag som patient har upplevt den.

Fick se en video

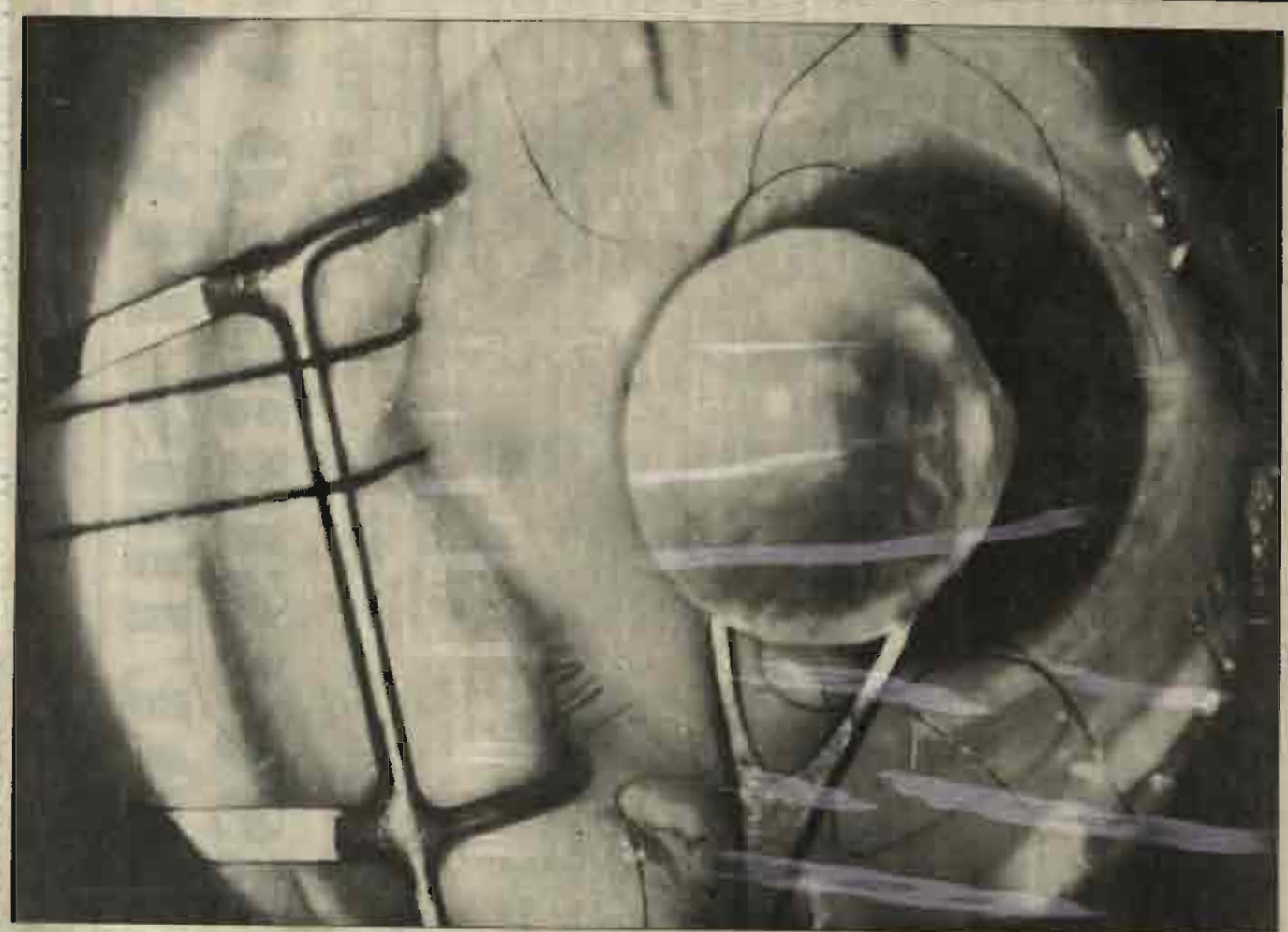
Efter ungefär ett år var det dags att operera även det andra ögat. Thomas Holmgren tog sig an mig även denna gång. Syster Ann var där och många andra av den vän-

liga vårdpersonalen. Det är skönt att träffa gamla bekanta — det är ju det som är meningen med den nya sjukvårdsgiven.

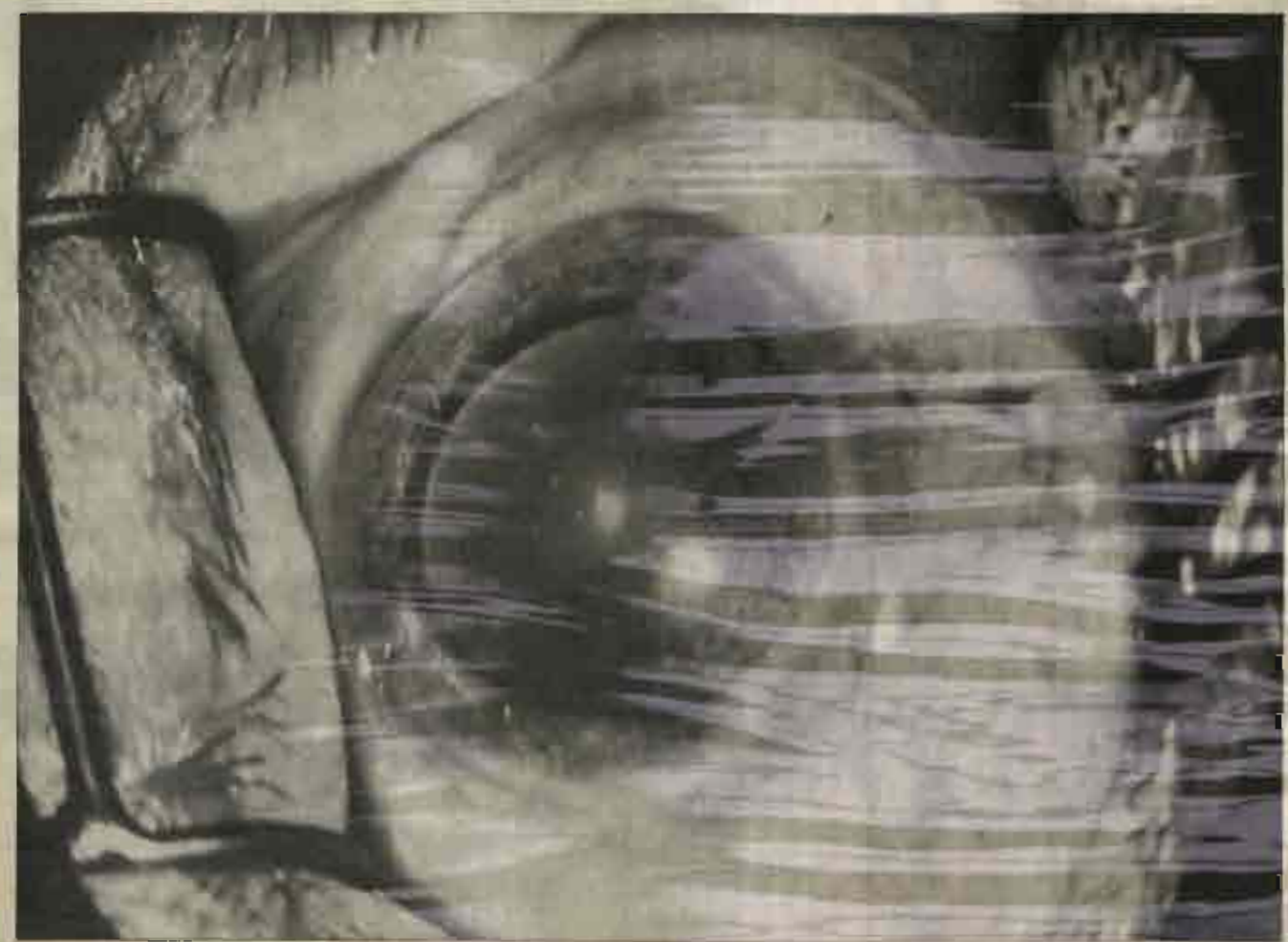
Nu kan jag titta ut på världen med båda ögonen och se den i nya, klara färger.

Efter den senaste operationen fick jag se en video där hela operationen var filmad. Det var mycket intressant. Det var där jag såg de vackert lagda korsstygnen.

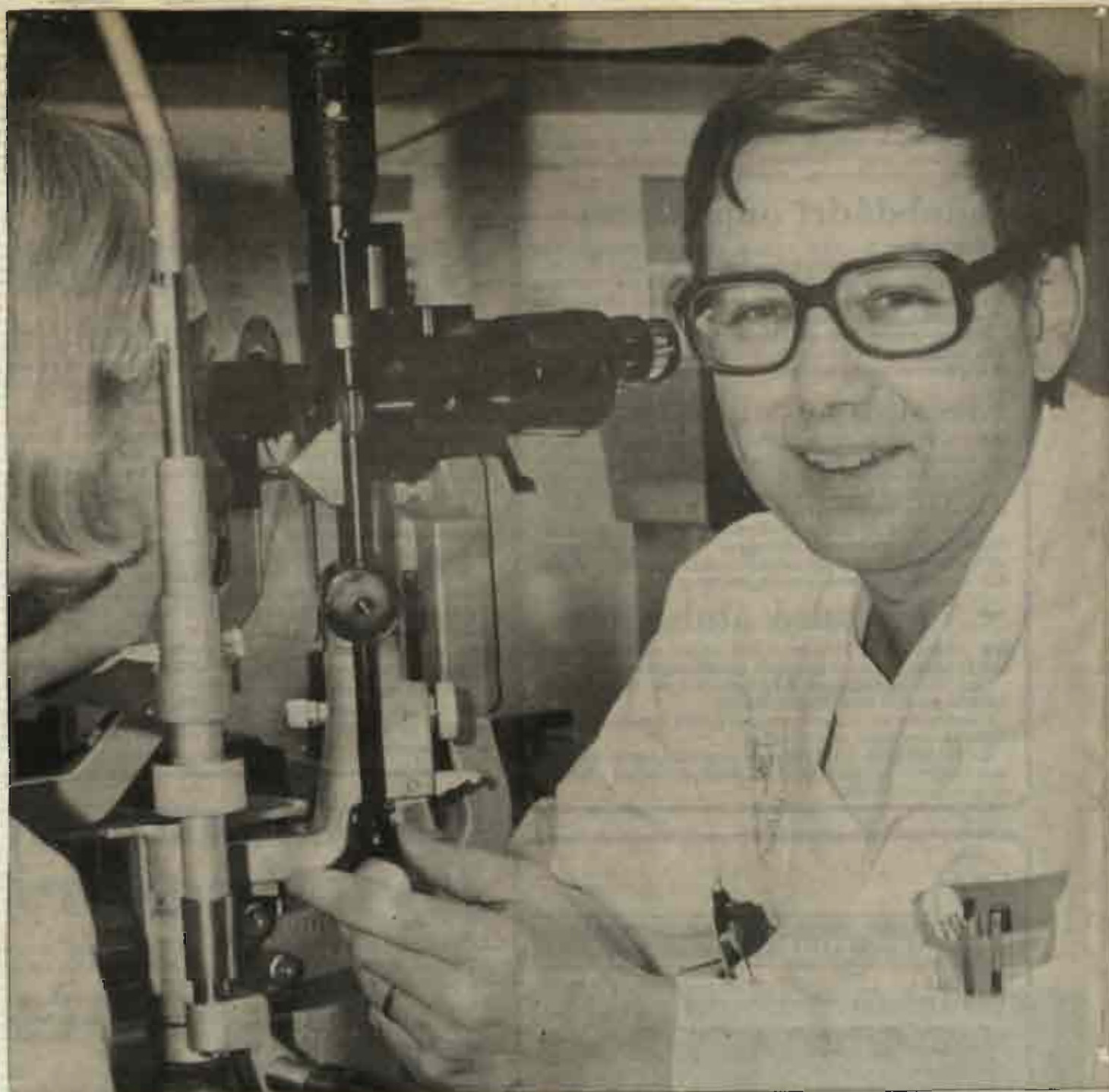
GULLI LINDGREN

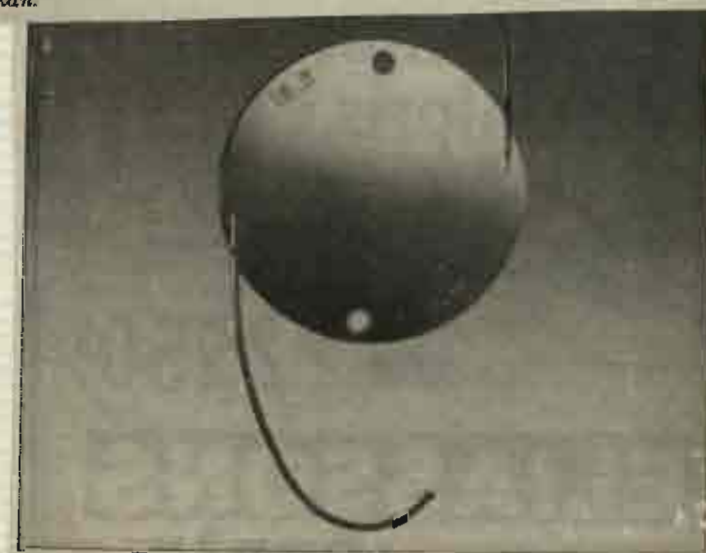
Här syns almgun, det lilla instrumentet varmed den sjuka linsen lyfts ut.

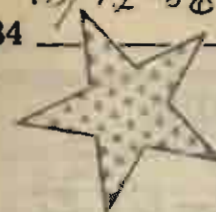
Med ögynbr och hållare, lottas ögonkloren.

Överläkare Thomas Holmgren — en operatör med lugnande inverkan.

Plastlinsen — reservlinsen som ersätter vår egen gamla lins vid behov.

Bästa julklappen

DEN BÄSTA julklappen — den fick jag långt före jul. Det var så att min gamla TV började krångla. Den darrade och brummade och all text gav den från sig med dubbla bokstäver.

— Vad nu då, sa jag till den med skärpa, ska du börja eländas nu när du har varit så snäll i nio år!

Jag ringde till en TV-handlare. Han var bussig. Kom och hämtade min darrande och brummande låda fast han hade så mycket att göra. Han sa:

— Mer än 500 tycker jag inte att du skall kosta på den här den är så pass gammal...

Det tyckte jag låt ärligt.

***

EFTER NÅGRA dagar ringde TV-handlaren och sa:

— Nu har vi hållit på med din TV i sju-åtta timmar. Ringt till B O också (Bang & Olufsen). Men de har inte delar. Så den går inte att laga. Men jag har redan bestämt vilken TV du skall köpa. Nya Telefonken med Text-TV, 25 eller 28 tum. Du får 500 kr i rabatt just nu.

— Men snälla nån, vad skall jag med en så stor TV till, protesterade jag. Och Text-TV behöver jag inte ALLS!

Men TV-handlaren sa att det behövde jag visst det — 90 procent av alla som köper TV nu — de köper med Text-TV. Man får nyheterna en gång i timmen...

— Vad skall jag med nyheterna till en gång i timmen, protesterade jag. De kommer i radio ideligen hela dagarna. Och tidning har jag också.

***

EN KUF och en särpling borde jag naturligtvis känna mig som. Och dessutom insöad. Som vägrade att blanda mig med de 90 procenten...

Efter några dagar gick jag in i butiken.

— Jag skulle hämta min gamla utrangerade TV, sa jag.

— Hur ska det gå till, svarade damen i butiken mycket kort. Jag tänkte att hon trodde att jag hade tänkt mig att ta min gamla TV, med stativ och allt, under armen och pro-

menera iväg. I stället körde jag in på gården. På verkstan satt en man som just sköt in några små delar i min gamla TV och skruvade fast bakstycket, mumlande — Rena turen att jag var här...

***

JAG KÄNDE mig inte alls populär, men man hjälpte mig i alla fall ut till bilen med det värdefösa TV-skrället. Det tyckte jag var väldigt snällt, efter allt besvär man haft och alla sju-åtta arbetstimmar dessutom...

Den mumlande mannen mumlade något om att den felsökningen skulle allt bli dyr för mig, såvida jag inte köpte en ny TV först. Då skulle saken komma i ett annat läge.

— Det är klart att jag inte kan vara alldeles utan TV, sa jag.

***

MEN HOPPET lär vara det sista som överger människan. Därför åkte jag till ännu en TV-handlare. De tyckte där att den vid nio års ålder "borde ha mer att ge". Ett felsök skulle kosta 75 kronor.

Efter två dagar ringde TV-handlare nr 2 och sa: — Nu är din TV hel igen. Vi har bytt 2 elektrolytkondensatorer. De kostar 6 kronor styck. Med arbetskostnad och moms går det på 375 kronor och 30 öre.

***

JAG GICK sedermera in till den förste TV-handlaren och visade de två delarna som ställt till det och uttryckte min förvåning över att de — trots sju-åtta timmars felsök — inte hittat felet.

— Det kanske inte är där man tittar först, sa TV-handlaren.

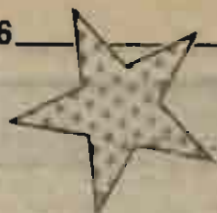
Nej, man kanske inte gör det, om man inte har behörighet! (Min reflexion.)

***

VILKEN JULKLAPP! 5000 opp — och drygt det — att fira julen med.

— Man får inte vara dum, då kan man bli kontrollant i landstinget, som Konrad brukar säga, som varit det!

PUPSI P

I vårt område...

HÄR I VÅRT område får vi köra fram till porten och lasta ur. Det är mycket praktiskt! I synnerhet då vi flyttar in — och sedan ut.

Det är också praktiskt då vi inhandlat tvättmaskin, spis, kyl- och frys, så kallade vitvaror. Som dock kan vara av vilken kulör som helst.

Det är också till stor hjälp då vi storhandlat i Snabbet och fyllt fler kassar än vi har händer till. Parkeringsplatsen ligger ju ändock ett antal steg bort. Ett litet antal...

Avstånd — stort eller litet — kan inte bedömas med allmänna mått. Om avståndet är stort eller litet kan vara en högst personlig bedömning.

***

MANNEN SOM ständigt parkerar framför porten och kånkar in sin tidning och sitt cigarettpaket, har säkert bedömt det lilla avståndet till parkeringsplatsen som stort. Ofta har han endast sin egen friska kropp att bära på — det är hårt.

Månhända han önskar sig ett transportband till den!

***

EN LÅNGVÄGA flyttexpress fick en dag nöja sig med att parkera på gatan och därför från börja bära saker, därför att det var upptaget framför porten av tidnings- och cigaretttransportbilen. Det var vid lunchdags. En något upprörande syn som dock kunde ha varit värre — en ambulans med vidhängande bärbårare som hindrades från att köra in till porten.

***

PENSIONÄRERNA i fastigheten får väl försöka att hämta sig så friska som möjligt.

Tills vidare säger vi Fyrr ett antal gånger. Stryk din besvärsmåttstapell du late. Du arax nog inte hur trevligt det är att använda benen.

PÅ VÅRT område finns förbudsskyttar i hissarna mot rökning. De som tycker att de måste röka, tar i regel mycket fin hänsyn till oss andra.

När jag härom kvällen mötte en av mina trevliga grannar i trappan, omvärd av den vita pinnens rökmoln och han sa med ett rart leende: — Man får ju inte röka i hissarna, därför tog jag trapporna! Då blev jag helt röd... men fick samtidigt en fundering: Måste det upp en tilläggsskylt i hissarna "Gäller alla gemensamma utrymmen". Nej knappast, sunt förnuft i den här frågan har kommit att gälla mer och mer.

***

JAG MINNS EN farstugranne som jag fann utanför hans egen ordentligt stängda dörr, bolmande på en tjock cigarr.

— Jag röker aldrig inne se, sa han och tindrade med glorian. Men detta hände för minst tio år sedan.

***

NUMERA ÄR livet lätt att leva med de vänner som fortfarande tycker att de måste röka. Ingen frågar längre om de får röka där de sitter i soffhörnan. Sådana frågor ställs väl aldrig numera i ett rökfritt hem. Man vet ju att den ettriga rökrikten biter sig fast i flera dygn i det förut friska hemmet.

***

DÄREMOT ÄR det fritt fram på balkongen där liten pott- finns att hampa i. Det kan man kalla fullt utbyggt service.

Apropå soffhörna — jag var för några år sedan inbjuden till ett för mig nytt hem. Efter ett antal koppar kaffe, frågade jag om jag fick låna toaletten.

Hellre det än i soffan, sa värdinnan. Och det kan man hålla med om...

PUPSI P

Sommartorpet i vinterskrud

— Det ser ut att bli fint väder i dag, jag har lust att sticka ned till Torpet, sa Algot en tidig morgon.

Han hade rätt. Ett diffust solskimmer kunde märkas, trots den tidiga timmen. Men innan vi hade hunnit plocka ihop matsäck, färskvatten, värmefläktar, varma byxor, tröjor och vantar, var det slut med solskimret. Våtsnö och kalla vindar yrde omkring oss då vi lastade in bagaget i bilen.

Ovädret blev bara värre, sprutet efter långtradarnas långa rad smäckte igen vindrutan och den slabbiga mittensträngen gjorde varje omkörning svår. Men Algot höll stadigt i ratten och jag satt bredvid och var glad att det inte var jag som höll.

— Värsta dagen på hela vintern att åka 16 mil för att titta till Torpet, tänkte jag. Men roligt...

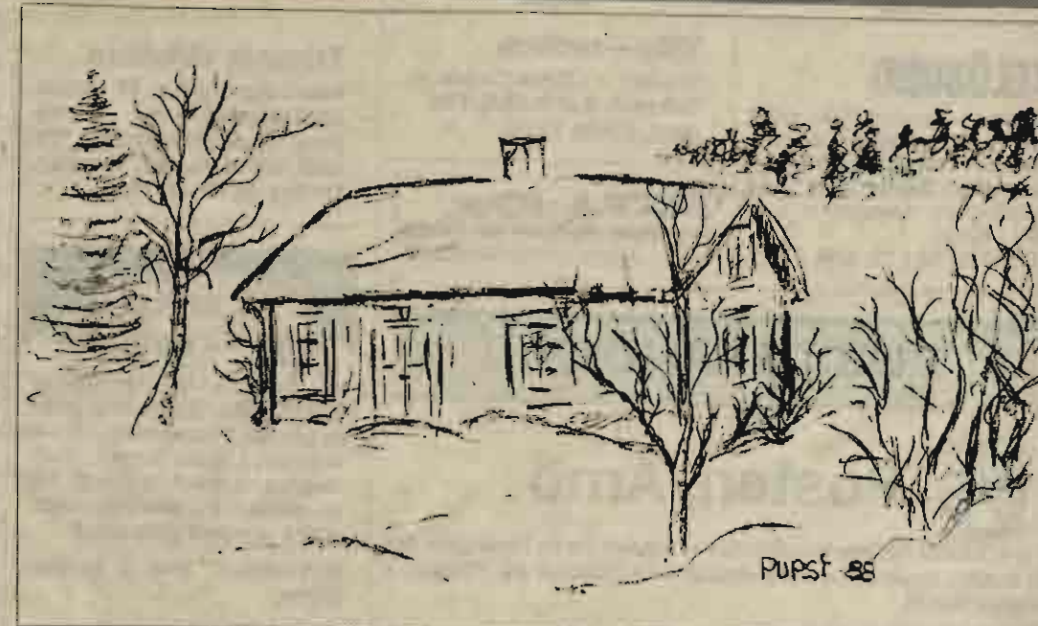
Då vi svängde in mot Rök, såg Omberg ut som en lång, svartgrå, luddig molnbank — det fagra Berget som så många gånger välkomnat oss i blånande soldis och ångor från Vättern.

Orörd

Den ganska långa infarten mot stugan låg helt orörd. Men snön var inte djup — det gick att köra ända fram till syrensåret vid tomtgränsen.

Riktigt sällsamt att se sommarvistet i vintersömn. Orörd snö överallt — inte ens ett harspar. Snödriva på farstubron framför ytterdörren, neddragna rullgardiner, snödriva med överhäng på uthuset — plaff — där föll den...

Inomhus var det förstasamma temperatur som utomhus — 0 grader. Och inte en mus så långt ögat såg denna gång. Vilken lättnad!

Då vi besökte Torpet i december var det inte så lyckligt. Spår av möss överallt. I Algots säng hade en liten rackare tänkt att bo. Hon hade gnagtt ett stort hål i både påslakanet och i täcket, ända in i acrylvadden. Där hade hon samlat litet mat.

Det blev till att bädda om åt Algot, för vi skulle stanna några dagar den gången.

Mus på lur

— Har du sett mina tofflor? sa Algot frampå kvällskvisten.

— Tänk om de står i kalla farstun, sa jag. Och det gjorde de.

— Bäst du tömmer dem, kanske musen har gömt sig i dina tofflor, sa jag bara på skoj. Algot stälpte på tofflorna och ut damp musen — stel och död.

— Vad har jag som inte du har, eftersom musen hela tiden favoriserat mig? undrade

Algot. Ingen mus vare sig i din säng eller i dina tofflor... — Det var väl en musfröken, kan tänka, svarade jag förstas.

Men denna gång hade vi inte ens haft musbesök på vinden. Det såg jag då jag var dit upp och slog på huvudströmbrytaren. Då jag kom ned igen hade det börjat knäppa i elradioatorerna, Algot hade kopplat på värmefläktarna och höll på att ladda in stickor och ved i köksspis.

Vi gick rondan och tittade till i uthusen. När vi kom in igen hade vi fem grader varmt i köket. Dags att duka fram matsäcken på köksbordet.

Medan vi satt där och såg ut över den snöklädda vallen, kom tre älgar klivande i lugn och sakta mak. En blev litet efter. Den inväntades av de andra två. Det hade slutat att snöa och solen bröt fram just som älgarna försvann vid skogsbrynet.

Vallen låg nu inte längre orörd. Den bar rejäla spår av att det finns liv i skogen. Det var helt annat än mossens fina snöbroderi runt uthusen och grannkattens försiktiga fjät. Måhända en del av Torpets egen ekologi.

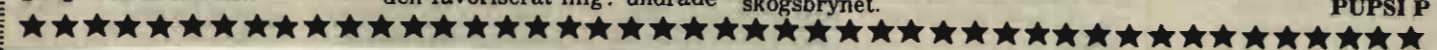
Då vi en stund senare var klara för avfärd mot Nyköping, var det strålände solsken. Omberg hade kastat av den gråluddiga hättan. Vi kunde se att dess hjässa var nästan snöfri.

Denna gång måste det bli Nyköping—Omberg tur och retur, på grund av kalla sängkläder, sa vi till varandra. Men om några veckor behöver inte Torp-visiten bli fullt så fransysk.

Här har ju människor levat och bott året om i nästan hundra år!

Fast så länge hinner ju inte vi — vi som redan är pensionärer...

PUPSI P

19/4-88

Stjärnsidan

Om sill

NU ÄR DET VÅR, för nyss var jag nere på stan och smög utefter husväggarna på skuggsidan. Vintermunderingen satt inte bra — om jag så får säga.

Men jag är väl medveten om att denna månad kan lura oss april, april din dumma sill hela månaden ut. Och ett bra stycke in på nästa. Förra året hade vi april hela sommaren.

***

APROPÅ SILL — jag längtar efter stekt sill, så Algot härom dagen.

— Det går att ordna, sa jag flott. Inköpte en burk Abbas steksill, för "sill i tunna" fanns inte just då.

— Herregud, får en bofink se ut hur som helst, sa jag högt till mig själv, i brist på annan åhörare, sedan jag öppnat burken och stjalpt ut sillen.

Elva (11) stycken små, styva, hårt manglade filéer låg i diskhon. De var alla för tidigt födda och inte släkt ens på långt håll med sill.

***

BARA PÅ SKOJ tog jag fram måttbandet. Första gången detta redskap kommit till användning då jag lagar mat. Storpappa i familjen var 12,5 cm lång och 3,5 cm bred på sitt mest storvuxna ställe. De andra var jämna decimetern långa. Beträffande bredden kompletterade jag måttbandet med luppen.

En gång i tiden frågade

jag mig — vad är spigg? Nu vet jag att det är vad man kan finna i Abbas burk med så kallad steksill. Ungefär.

***

MEN ALGOT FICK i alla fall sin stekta sill. Med mycket lök, länge smörbryntslakad i lilla pannan bredvid, överflyttad i stora pannan, ovanpå "sillen", puttrad en stund i mjölk. Och påpädd med en skvätt tjock grädde. Detta sista för att vi inte skall falla ur. Med en driva finklippt dill över anrättningen och nykokt potatis till, smakade det ändå fågel.

Det kom mig att tänka på barndomens stående lustighet vid matbordet då mor serverade något extra gott...

...var är Pupsi... bakom högen — titt ut, sa den matfriska, taniga ungen och sträckte på halsen bakom jätteportionen. Ofina tanter i bekantskapskretsen undrade om den taniga ungen möjligen hade binnikemask.

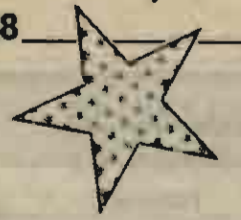
***

ALGOT ÄR INTE den som är den. Så när jag spörjande sökte efter honom med blicken sedan han tagit för sig, sträckte han på halsen, viftade med näven och sa — här är jag!

Närmare en gammal familjetradition är så, går väl inte att komma, bara efter hörslagen.

PUPSI P

29/4-88

Stjärnsidan

Om kottar

I DAG HAR jag ställt till ett elände för mig. Jag har plockat kottar — svarta kottar. I riksdagen har man bestämt att kottplockning även i fortsättningen skall beskattas. Men jag tänker inte tala om för skattemyndigheten att jag har plockat kottar.

Det är inte första gången i mitt liv som jag är lagöverträdare när det gäller kottplockning. Under krigsåren på 40-talet, när det var ont om bränsle, plockade vi kottar, grenar och bångar i skogen fast det var förbjudet. Under de åren var alla skogar, som var något så när tillgängliga för frusna medborgare, prydliga och välstädade som välskötta parker.

***

SJÄLV KLARADE jag mig undan lagens långa arm den gången — de gångerna genom åren. Men min frusna svägerska som gick upp i skogen och samlade bränsle, tillsammans med sin frusna, gamla mor, hade inte samma tur.

Jag fick se skogvaktaren där han kom smygande mellan träden och hann precis kasta ifrån mig bångarna jag höll i. Säckerna som vi samlat i stod under en tät gran. Men morsan hade inte uppfattat situationen, så hon stod där med en pinne i var hand, berättade min svägerska efteråt.

***

DET SKULLE egentligen ha blivit böter. Men skogvaktaren som hände de två lagöverträdarna som diltills oförvittliga personer, nöjde sig med en skarp varning. Förresten var han själv så frusen de där åren, så han begrep vad det egentligen handlade om.

Nu är det ju så att dessa kottar, som jag plockat i dag under egna, ägandes granar på den egna, ägandes marken, naturligtvis inte kan uppröra någon

PUPSI P

skogvaktare i trakten. Men att elda dem i den egna ägandes spisen torde innebära en ekonomisk vinning. Det är att utnyttja egna resurser, som naturligtvis borde beskattas.

***

TOK DÅR, säger en mig närstående person. Att bli beskattad för bränsle som man tar på egen mark, blev de visst tvungna att ta bort — tror jag. Beträffande kottplockning som inkomstkälla är det för att säkra återväxten som man betalar för det. Men så blir det skatt och så blir det ingen inkomst — eller nästan ingen. Och därför blir det lagen kottplockning och ingen återväxt heller.

***

SÅ BRA DÅ, säger jag, att våra granar — båda två — nu har fällt alla sina kottar, att jag plockat dem och hyvat in dem i spisen under kaffepannan och potatisgröten. De har inte gjort mig till jagbrytare och de ställer inte till något elände. Jag kan fortsätta att gå genom livet med rent samvete och högburet huvud. Så högburet som det nu går att bära det, sedan jag ägnat mig åt kottplockning.

Välkommen tillbaka...

DÅ JAG HÄROMDAGEN läste Camillas berättelse om tillit och ärlighet, kom jag att tänka på egna erfarenheter i den vägen — både tråkiga och trevliga. Det trevliga mindes jag först.

Camilla berättade om kassar fyllda med morötter vid en busshållplats. Och om sparbössan där de som ville köpa morötter kunde lägga pengarna.

Morotsodlaren, som just kom dit med flera fyllda kassar, berättade att aldrig en kasse försvunnit, utan att pengar lagts i sparbössan.

***

SOM SOMMARTORPARE i trakten av Omberg och Vättern, minns jag hur glatt upprymd jag kände mig, då jag första gången kom in till Tomatodlaren i Hästholmen. I den enkla lokalen, som kanske en gång varit ett garage eller liknande, fanns lådor med tomater och gurkor uppbyggade på stora bord. Även en trave med honungsburkar fanns där. Och påsar att ta i.

På ett annat bord stod väggen, en röd brevlåda med etikett "sedlar". Och en 2-liters gul fd glacelåda för silverpengarna. Plakat på väggarna med priser angivna.

Det har fungerat nu i alla år. Bara att åka dit när som helst mellan kl 9.00 och 18.00 alla vardagar. Så fort som tomater och gurkor blivit färdiga, förstås.

På den alltid uppslagna dörren, gläds vi åt plakatet med "Välkommen — gå in och ta själv".

Vem skulle ha hjärta och samvete att vara oärlig inför en sådan tillit!

***

VÄRRE GICK DET med mina kvarglömda kassar i hemmaporten. De fick, dess värre små ben och försvann. Rullade iväg på egen hand — om jag så får säga — kanske till någon som bättre behövde dem. Och som var mindre slarvig. Vad vet jag...

Men det är så att inför varje resa till Torpet, uppstår

lätt en liten stressunge. Kassar och väskor blir så många. I regel en 12-14 stycken — allt skall få plats i den lilla bilen. Man baxar och stuvar om. Och så skall man få plats själv också — helst med ratten på bekvämt avstånd.

Denna gång hade jag förberett en liten fest på Torpet, på grund av stundande födelsedag. Kassen med drinkvirket torde ha rullat iväg först.

Hoppas att någon har satt i halsen, så den medkännande personen, som jag anmälde förlusten till.

Uch, sprit i vrångstrupen lär vara mycket obehagligt. Själv slapp jag att ta den risken och mina vänner också. Vi klarade oss även utan de nybakade russinlimporna, den hemkörda rabarbersaften och den goda sockerkakan. Men kakformen skulle jag vilja ha tillbaka. Den var så härligt inbakad.

***

OCH KASSEN med kläder och skor skulle gott kunna få rulla tillbaka in i porten, stå där och säga pst, här är jag igen, med dina mjuka, grå promenadskor, som nya, med den läckra grön-rosa randiga skjortan som du bara nåndes ha när du skulle vara fin. Och med den röda skärmössan, som du saknat så — i synnerhet skärmen, nu när solen står så lågt.

Och överst ligger den virkade lilla filten med de mörkt grå och mörkt röda rutorna. Så skön att svepa runt axlarna framför teven i Torpet, sedan det slocknat i spisen.

Ta för dig bara, innan jag sticker iväg igen.

Så ungefär har jag tänkt mig den förlorade kassens återkomst...

***

OM SÅ SKER, skall jag skriva och berätta det. Man bör känna tillit även till en enkel papperskasse från snabbköpet.

Förresten fanns det tre par skor i kassen, så skonöden har varit ganska stor sedan dess.

PUPSI P

29/10-90

Den sällsynta dass-ärlan

10/11 1990

"Den sällsynta dassärlan har för första gången häckat i Sverige".

Algot har alltid något att berätta. Som här om kvällen då han funnit några gamla foton i sina gömmor.

Det var någon gång på 50-talet. Jag hade haft det stressigt på jobbet och åkt på ett magsår - var sjukskriven och tillsagd av doktorn att koppla av. Gick hemma och hade det långtråkigt.

Fick se en annons i tidningen. Det var en kille som ville ha sällskap på en vandring i fjällvärlden. Det passade mig bra, så jag tog och svarade på annonsen.

Han hette Arthur Larsson, var en riktig skogsmänniska - jämt och ständigt ute i skog och mark, filmade och fotograferade.

Vi märkte strax att vi kom bra överens. I fem veckor strövade vi omkring i Orsa Finnmark. Vi hade tält och sovsäckar, fiskade och levde ett härligt vildmarksliv.

Maten lagade vi över öppen eld. Vi hade hittat ett renhorn, som vi hade till eldkrok att hänga kaffe pannan och grytan på. Tur med vädret hade vi också...

En dag träffade vi på en skogsvaktare. Vi fick låna en skogskoja av honom - en idyll, naturskönt belägen vid en liten tjärn. Förutom skogsvaktaren, brukade kojans användas av tillfälliga skogshuggare.

Kojan var bra och den blev vår bas-station en tid. Men när vi inspekterade dassen, befanns det redan vara upptaget. Fyra, snart flygfärdiga fågelungar var hemmastadda där.

Två sanisades sida vid sida i boet, som var byggt mellan väggen och skogshuggarnas kvarglömda lektyr - eller vad tidningen skulle användas till.

Två satt vid kanten av det mörka bråddjupet och pirade mot oss, då vi öppnade dörren. Vi ville inte störa, så vi använde sedermera stång i stället.

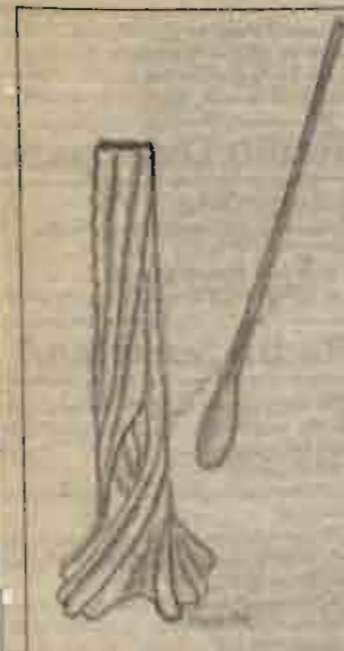
Larsson fotograferade första inhysningarna på fjället. Och bestämde att detta var den sällsynta dass-ärlan som för första gången häckat i Sverige.

Berättade Algot, medan han satt och plockade med de gamla korten.

En skogshuggarkoja i Orsa Finnmark, naturskönt belägen vid en liten tjärn.

Knep inför julstädningen

Att invändigt rengöra en blommevas brukar vara svårt, när även flaskborsten är för grov.

Jag brukar linda bomull i anden på en blompinne. Är smutsen påtorkad, byt ut bomullen mot ett skikt tvålull.

Pupsi P

11/12-90

När 'Dutte' försvann

Häromdagen blev vi helt bedrövade. Algot och jag. Det snögloppade, var gråkallt och slabbigt. Inget promenadväder och inget cykelväder, men ned på sta'n måste vi.

- Vi tar Dutte, sa Algot. Dutte är vår gamla Volvo Duett, som tjänat oss troget i alla väder i 13 år. Och som dessförinnan tjänade kommunen lika troget - får vi anta - i nästan lika många år.

Ingen prkeringsplats har någonsin för oss tett sig lika ödslig som den, där vi lämnade Dutte kvällen innan. Dutte fanns inte där - bara den avslitna sladden till p-platsens motorvärmare ringlade sig övergiven på den våta asfalten.

- Dutte är stulen, sa vi och tittade förskräckta på varandra. Sedan tittade vi noga igen på den tomma p-platsen. Ingen förändring - Dutte var fortfarande borta.

Då vi kom till Polisstationen för att anmäla förlusten, var dörren låst.

- Visst, sa vi - det är ju lördag och klockan är 12.30. Helgfriden bör nu sänka sig över vår lilla stad...

Gav inte upp

Men vi gav oss inte, tryckte på alla knappar vi såg. Till sist hördes en dov röst från någonstans - jag släpper in er - det sa klick i dörrlåset och vi gick in.

- Tur att du släppte in oss, jag skulle just sparka in dörren, sa jag. Och hoppades förstås att jag inte skulle bli trödd.

- Vår bil har blivit stulen, sa Algot och lät ledsen...

- Det är en veteran, en trojänare, fyllde jag i.

Underförstått: Den måste tillbaka till oss illa kvickt - och hör sen...

Polismannen noterade helt lugnt Dutes registreringsnummer och försvann "där bakom". Han hade seglat förr. Det hade inte vi.

Polismannen kom tillbaka med alla uppgifter om Dutte, som datorn lämnat ifrån sig.

En vän - pålitlig och trogen. (Gäller Duetten).

- Nu har det gått ut riks-larm, sa han. Det finns inte många kvar av den här modellen, så den är lätt att känna igen...

- Vilken lugn och fin kille, sa Algot då vi kom ut igen.

- Mycket sympatisk - jag är riktigt glad att jag inte

hann sparka in dörr'n...! Sa jag.

Hemkomna pratade vi om Dutte, som om den var en kär hädangängen. Vilket den ju också var. Om alla de trogna åren, om alla resor, utflykter - om alla gånger vi flyttat med Dutes hjälp. Om resorna till Torpet, om alla de pry-lar den kunde svälja i sitt ginnunga-gap till lastutrymme.

Hittades

Då ringde telefonen - Dutte var hittad på vägen mellan Stigtomta och Jönåker. Fast inte på vägen utan vid sidan av. Bärning var beställd.

Vi åker dit, sa Algot - du hänger väl med... Visst, sa jag.

Ute snögloppade det än värre, då vi åkte i väg i Algots inte fullt så gamla bil, som stått på stall. Novembermörkret hade hunnit att falla - bäst att ta det lugnt med sommardecken på. I synnerhet på den krokiga vägen mellan Stigtomta och Jönåker.

Vi skyttade en polisbil i mörkret och litet längre bort låg stackars Dutte vräkt på sidan ute på en äng. Nivåskillnaden var betydande mellan vägen och ängen.

Vi var glada över att polisbilen fanns där med sin lugna besättning - det kändes tryggt. Vi tog oss ned till Dutte, som låg där i snö-ganska ramponerad. Plockade med oss något av "lös-öret", som låg huller om buller.

Bärningsbilen kom, åkte ned på ängen och fick Dutte på rätt köl. Men kunde sedan inte ta sig upp på vägen igen, i det moddiga uppförslutet. Varifrån den sedan skulle ve-va upp Dutte på vägen, förmodade vi. Polisbilen fick bärga bärningsbilen enligt trossmetoden.

Vi åkte hemåt. Kunde inte göra något för vår gamle vän. Den skulle transporteras till verkstaden för översyn av sina skador.

Efteråt har vi fått veta att skadorna är så stora att de kanske inte går att reparera. En liten tröst är vad polis-männen sa, innan vi skildes.

Vi har tagit två grabbar - de sitter hos oss! Men - än sen då - Duttar växer inte på trä'n.

PUPSI P

11/12-90

